

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXIII П'ЯТНИЦЯ, 24 ЛИСТОПАДА 2006 РОКУ ЧИСЛО 47 VOL. CXIII FRIDAY, NOVEMBER 24, 2006 No. 47

Дж. Буш в Азії

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. — Президент США Джордж Буш поїхав на зустріч керівників країн Азійсько-Тихоокеанського економічного співробітництва (АТЕС) в Ганої, в'єтнамській столиці. Подорож розрахована на вісім днів. 15 листопада літак Президента приземлився на московському летовищі „Внуково-2", де американського провідника і його дружину Лору Буш зустріли Президент Росії Володимир Путін з дружиною. Просто там, у приміщенні летовища, провідники двох країн обговорили питання вступу Росії до СОТ, ситуацію в Іраку і те, що стосується іранської ядерної програми. Того ж дня Дж. Буш і В. Путін підтвердили, що двосторонній протокол про вступ Росії у СОТ буде підписано у Ганої. Зустріч Азіятсько-тихоокеанського економічного співробітництва в Ганої відбулася 18 листопада.

Продовжуючи подорож, Президент Дж. Буш зупинився в Сінґапурі, де під час виступу у Національному університеті країни він пообіцяв реґіонові допомогу від США в економічному розвиткові та в ґарантуванні безпеки. Американські інтереси залежать від „розширення свобод і можливостей" вздовж Тихого Океану, – сказав він і підкреслив, що американська допомога базуватиметься на співпраці і не стане засобом втручання у внутрішні справи.

17 листопада Президент США прибув до столиці В'єтнаму Ганою тепер – Го-Чі-Мінґ-сиіті, де взяв участь у праці Конференції країн азійсько-тихоокеанського економічного співробітництва. У рамках цього щорічного форуму Президент США провів переговори з провідниками Росії, Китаю, Японії та Південної Кореї. Одна з головних тем – північно-корейська ядерна програма.

Після зустрічі з прем'єр-міністром Австралії Джоном Гавардом Джордж Буш сказав: „Ми маємо можливість вирішити питання з КНДР демократичним шляхом. Покищо дуже важливо, щоб світ побачив – резолюції Ради Безпеки ООН щодо Пхеньяну виконуються. Частково мої подальші обговорення стосуватимуться теми – чи у повній мірі ми запроваджуємо в життя санкції проти Північної Кореї, до виконання яких нас зобов'язав світ".

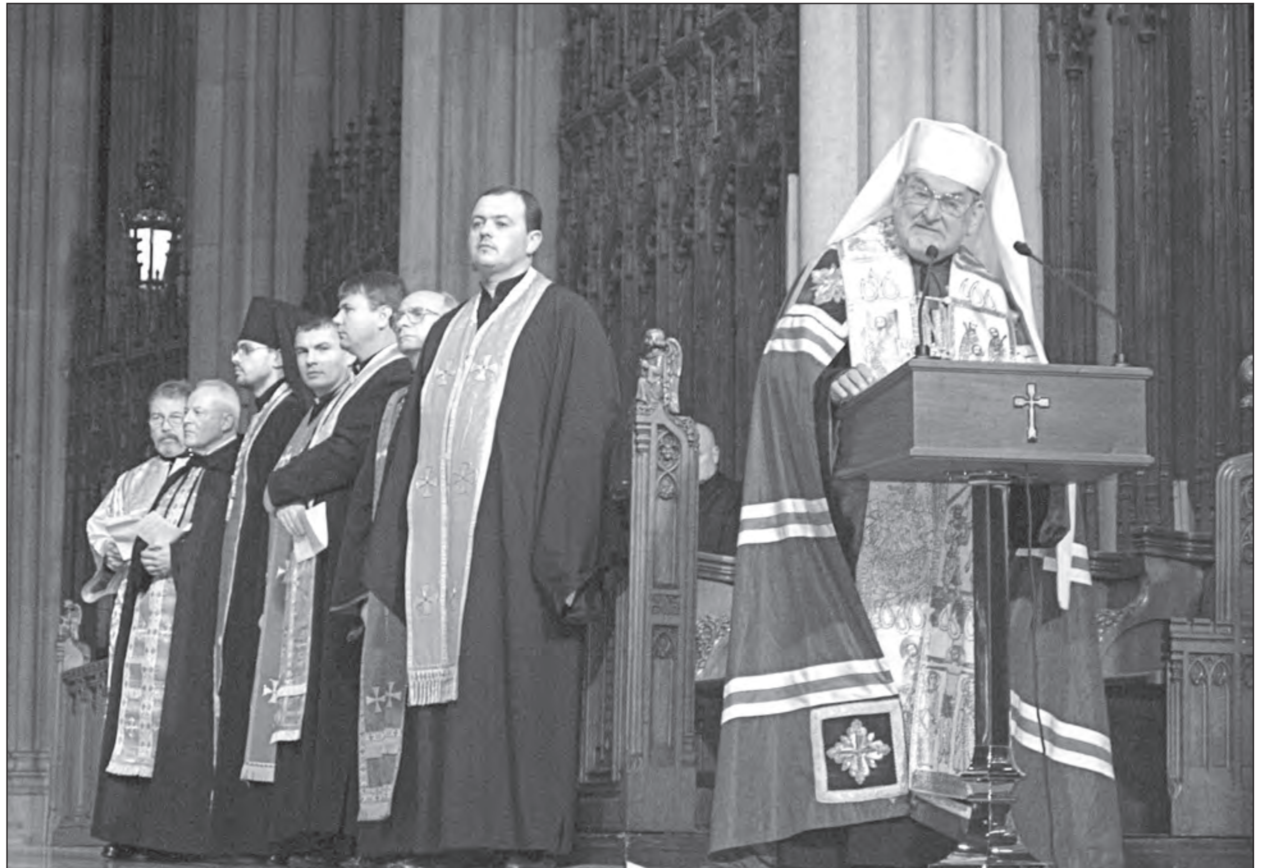
Дж. Буш – другий американський Президент після Била Клінтона, який відвідує В'єтнам по завершенні в'єтнамської війни в 1975 році.

Президенти США, Росії та Китаю, а також провідники інших 18 держав реґіону обговорили можливості поглиблення торговельних взаємин, а також питання співпраці в енерґетичній сфері і в боротьбі з тероризмом. Крім того, важливим питанням на порядку денному було розв'язання конфлікту навколо ядерної програми Північної Кореї. Напередодні зустрічі китайський та південнокорейський провідники – Ху Дзіньтао та Ґ'юн Но Мо висловили переконання, що ключ до розв'язання конфлікту полягає в інтенсивному прямому діялозі між Пхеньяном і Вашінґтоном. Однією з центральних подій під час зустічі АТЕС у Ганої стало підписання угоди між Росією та США, згідно з якою Вашінґтон дає „зелене світло" для приєднання Росії до Світової організації торгівлі. Таким чином буде знято головний бар'єр на шляху Росії до СОТ, отже, у Москві сподіваються приєднатися до організації вже наступного року.

Країни тихоокеанського економічного співробітництва АТЕС в ухваленій під час зустрічі у столиці В'єтнаму заяві закликають Північну Корею відмовитися від ядерної

(Закінчення на стор. 3)

У Ню-Йорку вшанували пам'ять жертв Голодомору

Митрополит УПЦ у США Константин промовляє під час вшанування пам'яті жертв Голодомору в катедрі св. Патрика в Ню–Йорку.

НЮ-ЙОРК. — Українці Ню-Йорку, його п'ятьох передмість і сусідніх штатів – Ню-Джерзі, Конектикату, Пенсильванії у суботу, 18 листопада, о 2-ій год. по полудні у ґотично-величній римо-католицькій катедрі св. Патрика зібралися, щоб спільною молитвою, разом зі своїми духовними провідниками Української Православної та Української Католицької Церков, щоб вшанувати пам'ять жертв Великого голоду в Україні – свідомо запланованого антукраїнського геноциду в 73-тю його річницю

Це найжорстокіше винищення окремих груп населення за расовими, національними, релігійними мотивами – один з найтяжчих злочинів проти людства – було вчинене проти українського селянина у 1932-1933 роках XX століття.

Тому ми, сьогоднішні українці, нащадки жертв, мусимо взяти своїм невідкличним обов'язком пригадування світові про той злочин Сталіна і його катів, котрі убили голодом мільйони українців.

Жалобні поминки жертв Голодомору започаткував хор „Думка" могутнім „Благослови, душе моя, Господа", а вступне слово англійською мовою виголосив Митрополит Української Православної Церкви в США Константин. Він з'ясував суть цього відзначення та закликав присутніх „ніколи не забути" мільйони жертв, яких зазнав український народ в ті зловісні 1932 - 1933 роки.

Поминальну відправу здійснили Митрополит Української Православної Церкви у США Константин та Єпископ Стемфордської Епархії Української Католицької Церкви Павло Хомницький, з участю кілька десяток священослужителів обидвох віросповідань, при величному співі нюйоркського хору „Думка" під дириґентурою Василя Гречинського, частинно спонзорованого Нюйоркською радою мистецтв. По відправі Михайло Савків, голова Українського Конґресового Комітету Америки, привітав присутніх, що великою кількістю зібралися, щоб спільно помолитися за жертв Голодомору, і нагадав, як архітекти цього жахливого злочину таїли перед світом всеукраїнське явище Голодомору та до цього змушували своїх і чужоземних журналістів. Водночас М. Савків підкреслив, що були й інші автори, які намагалися розповісти правду, як, наприклад, англієць Джон Ґарет та інші. Голова УККА також подякував Конґресові США та Президентові Джорджові Бушеві за дозвіл поставити пам'ятник жертвам українського Голодомору-геноциду в столиці США Вашінґтоні. Душею руху для здійснення цього почину був Сендер Левін (дем. з Мишиґену), співголова Українського кокусу в Конґресі США.

Відтак М. Савків попросив до слова та представив головного промовця Олега Шамшура, Посла України в США, який англійською мовою вміло подав присутнім огляд причин і наслідків того жахливого злочину проти українського народу вчиненого совєтським режимом у 1932-1933 роках.

Після того М. Савків прочитав листа Президента Джорджа Буша до УККА з приводу вшанування пам'яті жертв Голодомору-геноциду.

Маючи на увазі попередньо заплановану програму, М. Савків передав присутнім вибачення від нюйоркського сенатора-демократа Чарлза Шумера, який не міг прибути на цю спільну молитву-поминки в пам'ять жертв Голодомору.

До кінцевого слова М. Савків попросив Єпископа Павла Хомницького, який українською мовою виголосив глибокі думки стосовно жахіть 1932-1933 років в Україні та зачитав цитату зі зверненн владик України, глав УПЦ КП, УГКЦ та УРКЦ до Верховної Ради з закликом визнати Законопроєкт „Про Голодомор", який Президент Віктор Ющенко вніс 2 листопада, та ухвалити Закон, яким Україна визнає голод 1932-33 років геноцидом проти українсь-

(Закінчення на стор. 3)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

В. Ющенко закликав ВР ухвалити закон про Голодомор

КИЇВ. — Президент 16 листопада закликав народних депутатів підтримати внесений ним проєкт Закону „Про Голодомор 1932-33 рр. в Україні". „З огляду на необхідність встановлення історичної справедливости, морально-духовного оздоровлення Українського народу, закликаю всіх народних депутатів України підтримати проєкт. Ключовим положенням проєкту Закону є визнання Голодомору 1932–1933 років геноцидом проти українського народу. В. Ющенко відзначив, що за час незалежности українська влада неодноразово висловлювалася про Голодомор як геноцид. Як свідчать вислiди соціологічних досліджень, саме так оцінює Великий голод 1932–1933 років і переважна більшість українських громадян. „Нині суспільство очікує від українського парляменту законодавчого закріплення волі народу". „Маємо усвідомити, що сьогодні переважна більшість населення України є нащадками тих, хто вижив у страшні часи. Але нас могло б бути набагато більше", – відзначив Президент. В. Ющенко нагадав, що вже десять країн світу визнали Голодомор в Україні 1932–1933 років геноцидом проти українського народу. Також духовні провідники звернулися до ВР з приводу Голодомору. Глави Української Православної Церкви Київського патріярхату, Української Греко-Католицької церкви та Української Римо-Католицької Церкви закликали Верховну Раду визнати Голодомор 1932-33 років актом геноциду проти українського народу. Від імені своїх церков Патріярх Філарет, кардинали Любомир та Мар'ян Яворський підтримали внесений Президентом України Віктором Ющенком законопроєкт. Одначе, коаліційна більшість у Верховній Раді не взяла цих звернень до уваги і проголосувала 17 листопада за те, щоб не включати до порядку денного Закон „Про Голодомор 1932-33 рр. в Україні ". До останнього часу лише фракція Компартії рішуче протистояла визнанню Голодомору актом геноциду. На цьому тижні МЗС Росії зробило заяву, що не визнає голод в Україні 1932-33 рр. геноцидом проти українців.

ОУН-УПА визнали на Закарпатті

УЖГОРОД. — Доки Верховна Рада України перебуває в роздумах, чи надавати ветеранам ОУН-УПА статус воюючої сторони у Другій світовій війні, депутати Закарпатської обласної ради визнали їх борцями за волю та незалежність України. повідомляє УНІАН. Депутат Закарпатської обласної ради Андрій Сербайло заявив, що Закарпатська облрада на своїй сесії 16 листопада вирішила визнати УПА воюючою стороною у Другій світовій війні, а її ветеранів, членів Організації Українських Націоналістів, учасників визвольних змагань і ветеранів Організації національної оборони „Карпатська Січ" – борцями за волю та незалежність України. Після ухвалення такого рішення депутати облради доручили управлінню соціяльного захисту Закарпатської ОДА скласти реєстр цих ветеранів і спільно з фінансовим управлінням внести пропозиції щодо соціяльного захисту їх коштом обласного бюджету. Голова Закарпатської обласної ради Михайло Кічковський плянує звернутися до керівництва держави з проханням пришвидшити процес законодавчого визнання цих ветеранів на загальнонаціональному рівні.

В. Янукович попросив міністрів- „нашоукраїнців" залишитися

КИЇВ. — Прем'єр-міністер Віктор Янукович, 15 листопада відкриваючи засідання уряду, звернувся до міністра з питань охорони здоров'я Юрія Поляченка і міністра з питань молодіжної політики і спорту Юрія Павленка з проханням визначитися зі своїм статусом. „Я був і залишаюся прихильником консолідації політичних сил. У цьому питанні ми з Президентом однодумці", - сказав прем'єр. Він попросив міністрів -„нашоукраїнців", якщо у них не виникає питань до програми праці уряду, продовжити працювати далі. „У мене стосовно праці до вас питань немає", - відзначив прем'єр. В той самий час, коментуючи заяву „Нашої України" про те, що у відставку повинен піти весь уряд, В. Янукович, звертаючись до всіх міністрів, запитав: „Чи є у вас таке відчуття, що уряд повинен піти у відставку?". При цьому прем'єр відзначив, що якщо такого відчуття немає, то уряд повинен продовжити працю далі в тому складі, в якому він зараз є.

Росія обігнала Україну на шляху до СОТ

МОСКВА. — Росія і США 18 листопада підписали двосторонній протокол про приєднання РФ до Світової організації торгівлі. Таким чином, Росія завершила всі двосторонні переговори вступу у СОТ. Переговори з США були одними з найскладніших для РФ. Разом з протоколом про завершення переговорів підписано обмінний лист, в якому Росія бере на себе зобов`язання, що ситуація у сфері захисту інтелектуальної власности в країні не погіршуватиметься, а навпаки, удосконалюватиметься законодавство і практика застосування права. Підписано також в`язку інших документів, зокрема обмінних листів. Ці листи стосуватимуться ветеринарної контролі американських виробників м`яса - боєнь і переробних підприємств. Протокол про завершення російсько-американських переговорів щодо СОТ мали підписати ще на зустрічі „Великої вісімки" в Санкт-Петербурзі влітку цього року. Але тоді каменем спотикання стало питання ветеринарних заходів. Президенти РФ і США поставили перед парляментерами завдання завершити переговори до 1 жовтня, проте переговори затягнулися до середини листопада. Росія на переговорах з США відстояла всі принципові позиції щодо захисту свого ринку, заявив напередодні глава Міністерства економічного розвитку Герман Греф. Він підтвердив, що Росія залишила за собою право зберегти м`ясні квоти до 2009 року і при необхідності продовжити їх після 2009 року. Міністер нагадав, що завершальне коло переговорів з США стосувалося доступу на ринок фінансових послуг, захисту інтелектуальної власности і сільського господарства. Активна фаза переговорів стосовно приєднання РФ до ВОТ тривала шість років, переговори велися з 56 країнами. Україні залишилося підписати два двосторонні протоколи про приєднання до Всесвітньої організації торгівлі: з Тайваном і Киргизією.

Сенат США одноголосно підтримав розширення НАТО

ВАШИНҐТОН. — Сенат США 18 листопада одноголосно підтримав вступ до НАТО Албанії, Грузії, Македонії та Хорватії. Рішення було ухвалено незадовго до зустрічі Північно-Атлантичного альянсу в Ризі, який має відбутися 28-29 листопада. Чотири країни, згідно з ухваленим рішенням, також отримають допомогу для зміцнення системи безпеки, розміром у 20 мільйонів долярів. Крім того, Сенат продемонстрував готовність розглянути вступ України до НАТО. В акті, ухваленому Сенатом, сказано: „Тривала стабільність і безпека у Европі вимагає військової, економічної та політичної інтеґрації нових демократій до існуючих европейських структур". Голова Комітету з закордонних справ Сенату США Ричард Луґар сказав, що законодавчий орган підтримує „своєчасний» вступ цих чотирьох країн до НАТО. Тим часом секретар Ради Національної безпеки і оборони України Віталій Гайдук, промовляючи 17 листопада, сказав, що вступ України до НАТО є питанням часу. „Питання не власне вступу, питання – часових рамок вступу до НАТО та Европейських структур. Вступ до НАТО – то не проста справа. Є відповідна процедура, а також відповідні вимоги. Ми розуміємо, що потрібен певний час для розгляду цього питання". Приєднання України до НАТО є однією з причин гострих суперечностей між прем'єр-міністром В. Януковичем та Президентом В. Ющенком. Саме розбіжності у політиці щодо НАТО викликали бажання В. Януковича усунути з уряду прозахідного міністра закордонних справ Б.Тарасюка.

Українка була другою в маратоні

НЮ-ЙОРК. – Українка Тетяна Гладир 5 листопада посіла другу сходинку на щорічному маратоні в Ню-Йорку. Вона відстала від переможниці Олени Прокопчук з Латвії на одну хвилину. У нинішньому році це вже другий успіх Тетяни. 26 березня вона стала переможницею міжнародного маратону „Дієґо Сампаоло", який відбувся у Римі. Переможний вислід Т. Гладир – 2 години 25 хвилин і 44 секунди. Ще одна українка, Світлана Нехорош (2:35:49) зайняла 7-ме місце.

Більшість киян бажають повернення О. Омельченка

КИЇВ. — Більшість киян незадоволена працею Леоніда Черновецького на посаді Київського міського голови і у випадку повторних виборів на цю посаду проголосувала б за Олександра Омельченка. Такі данні соціологічного опитування проведеного учасниками Спілки молодих політологів України 6-9 листопада. Під час опитування киянам запропонували оцінити діяльність Л. Черновецького і О. Омельченка на посаді київського міського голови і сказати за кого з кандидатів, що брали участь у минулих виборах вони б підтримали у випадку проведення повторних виборів. 62.2 відсотка киян оцінюють працю О. Омельченка на посаді київського міського голови на 5 або 6 балів. Коли б вибори київського міського голови пройшли тепер, то абсолютну більшість голосів – 53.3 відсотка отримав би О. Омельченко. На другому місці з результатом 17.6 відсотка опинився б Віталій Кличко. Діючий посадник посів би на цих виборах третє місце з вислідом 15.1 відсотка.

Я. Качинський: Европа має відкрити двері Україні

КИЇВ. — Глава уряду Польщі Ярослав Качинський, 15 листопада перебуваючи в Україні сказав, що „Україні необхідно відкрити двері в Европу". Я. Качинський вважає, що „було б непогано" назвати час вступу України в ЕС у далекосяжній перспективі. На думку глави уряду, сучасна політика сусідства не припускає такого сприяння, що „вищою мірою" турбує Польщу. Він зазначив, що усвідомлює труднощі, які можуть виникнути при вступі в ЕС такої великої країни, як Україна, особливо в економічній сфері. Крім того, сама Україна має ще багато зробити для досягнення европейських мірил. Польща схвалює розвиток тісніших зв`язків між Росією і ЕС, щоб у далекосяжній перспективі остаточно прийняти Росію у сім`ю демократичних правових країн. За словами Я. Качинського, плянується підписати новий договір Росії з ЕС. „Питання тільки в тому, на яких умовах", - додав він. Я. Качинський зазначив, що Польща вважає, що ЕС не повинен відмовлятися від своїх вимог до Росії щодо дотримання европейських стандартів, і це не в останню чергу стосується свободи слова.

Українська Гельсінська спілка засновує антинагороду

КИЇВ. — Починаючи з цього року, Українська Гельсінська спілка з прав людини (УҐСПЛ) буде відзначати нагородою „Будяк року" осіб та установи за найбільш ганебне та небезпечне порушення прав людини та основних свобод. Вручення антинагороди є щорічним проєктом УҐСПЛ. Право номінувати на отримання антинагороди належить усім фізичним чи юридичним особам. Номінування відбувається шляхом подання заяви до Оргкомітету, єдиною умовою є – заява не має бути анонімною. Відзначати номінантів буде Конкурсна комісія за спеціяльним реґламентом. Організатори стверджують, що вся інформація надана в заяві буде ретельно перевірена, а в разі рішення відзначити номінанта йому буде надсилатись письмове запрошення прибути на церемонію оголошення лавреатів. Також кожний лавреат буде мати право отримати безкоштовну консультацію правозахисників щодо покращення своєї праці. Проект „Будяк року" створено з метою привернути увагу громадськости до порушень прав людини, що відбулися в державі протягом року, назвати осіб (організації), які припустилися найбрутальніших порушень прав людини, вказати на найнебезпечніші для прав людини тенденції та ініціятиви у вітчизняному законодавстві чи правозастосовній практиці, стимулювати суспільну дискусію на правозахисну тематику. Відзначення лавреатів відбуватиметься вже в цьому році.

За матеріялами інформаційних аґентств

Україна – в добі Інтернету

Р.Л. Хомяк

ВАШІНҐТОН. – Першого грудня 1991 року ввечорі я сидів біля радіоприймача на горищі нашого будинку біля Вашінґтону і слухав Радіо „Київ" для закордону, щоб довідатись про результати референдуму: хоче Україна бути самостійною, чи ні? Так і не довідався. Короткохвилева радіостанція України була ще дуже совєтською. Інформація була та, що пройшла через фільтр уповноважнених для цього державних керівників. Якщо результати виборів з'явились вже після того, як керівники пішли спати, тоді треба почекати з інформацією до другого дня. А ви, шановні слухачі, які прієте на горищі (щоб краще було чути слабу радіостанцію з України) – вибачайте.

Але й три роки пізніше контроля новин в Україні була досить совєтська. Пригадується такий приклад: напередодні президентських виборів в липні 1994 року на "Першому національному" телевізійному каналі відбулись дебати двох кандидатів на пост президента: Леоніда Кравчука і Леоніда Кучми. Модератором дебатів був нині покійний Зіновій Кулик, фактичний керівник українського телебачення, вклад якого в засоби масової інформації самостійної України ще належно не підсумований. Відразу після закінчення дебатів на каналі з'явився вечірній випуск новин, а в ньому – ні одної фрази, ні пів слова про дебати кандидатів на посаду голови держави – вже не совєтської республіки, а міжнародно-визнаної самостійної европейської країни.

Як це могло бути?– розпитував я колеґ-журналістів в Києві. Дуже просто. Шеф телебачення Кулик був занятий у студії; він президентські дебати. Зміст випуску новин він затвердив раніше, і цей випуск передали глядачам, а інформацій про дебати не було коли затвердити.

Не так тепер. Рік тому, продаж „з молотка" „Криворіжсталі" за п'ять мільярдів долярів українські телевізійні канали показували „наживо", в той час, як аукціон відбувався. Це вже вам не совєтська журналістика і не система „темників", через яку влада давала інструкції про те, що треба і що не треба подавати у засобах масової інформації. Це результат Помаранчевої революції, під час якої українські журналісти нарешті відмовились бути тільки рупорами державних властей, або власників ЗМІ. Здогадуюсь, що і Міжнародна служба Радіо „Україна" (колишнє совєтське Радіо „Київ") також інформувала слухачів про продаж „Криворіжсталі" того ж дня, тим більше, що аукціон був міжнародний. За„Криворіжсталь" змагались французи, росіяни, й індійці. Найвищу ціну погодились дати індійці.

Ми живемо в добі Інтернету. Дев'ять років тому вашінґтонці Оля й Андрій Білики організували „тренінґи" по регіонах України для місцевих журналістів. (Білики здобули на це ґрант з офіційної американської програми допомоги Україні і запросили мене як одного із співробітників проєкту). Вже тоді в кожному обласному центрі, де наша команда влаштовувала „тренінґи", діяли фірми, які були провайдерами Інтернету. (Так їх називають, навіть в україномовному законодавстві і в пресі: „провайдери".) Так що в готелях і колишніх піонерських таборах і в колишніх партійних школах ми мали досить швидкий доступ до Інтернету під час наших семінарів. Місцеві провайдери радо підключували нас, надіючись на нових клієнтів з-посеред журналістів, яких ми притягнули на тренінґ. Тоді в Україні і українських редакціях верховодив "факс" і деякі з місцевих редакторів не розуміли, навіщо їм відпускати репортера на семінар щоб засвоїти користування комп'ютерами й Інтернетом, коли в редакції є факс. Але в той же час персональні комп'ютери ставали доступнішими, дешевшими в Україні, коли їх почали виробляти на колишніх совєтських заводах оборонної індустрії. Телефонний зв'язок постійно покращувався, а провайдери в обласних центрах мали зв'язок з супутниками. Учасники семінарів були нам вдячні. Нині майже усі вони ходять з комп'ютерами "новтбуками" у своїх торбах, чи пак пост-совєтських сумках.

Одна моя знайома канадка, яка живе то в київському апартмент, і то у своїй хаті у Ворохті, послуговується Інтернетом і в столиці і в гірській халупі. Так, у Ворохті, куди наші діди їздили відпочивати, є телефон, а через телефон – доступ до всесвітньої мережі. У Ворохті й Мапуту, як і в Києві, можна читати черговий випуск „Свободи" і „Ню-Йорк Таймс" миттєво.

І не тільки це. Нині, у відміну від 1991 року, коли не було результатів референдуму того ж дня, дарма що Україна випереджує на сім годин східнє узбережжя Америки, все рухається значно швидше. Тільки Роман Безсмертний пчихне в їдальні Верховної Ради, тут же летять електронні депеші по світі з вістками й коментарями про це. І газети, які виходять в Україн,і ми в Америці можемо читати в Інтернеті ще задово до того, як їх доставлять до кіосків в Україні. Правда, для декого з нас тримати паперову газету в руках, з чашкою кави поруч, багато приємніше, ніж читати газетні тексти на екрані комп'ютера – хіба-що дуже хочеться швидко дізнатись про результати виборів або голосування у Верховній Раді.

Якоюсь мірою ми перевантажені інформацією.

Ні, я не хочу повертатись до „добрих старих часів" - навіть тих недавних, коли державне Радіо„Україна" не спішилось повідомляти про найважливішу подію в новітній історії України. Але я задумався над усім цим, коли недавно електронною поштою друзі повідомили мене про те, що в Інтернеті за адресою http://bebchenko.multiply.com/video/item/7 можна почути нову пісню з України у виконанні гурту гМандри", в якій рефреном є слова "Не спи моя рідна земля, прокинься моя Україно..." Це зворушить багатьох любителів української мови серед читачів, бо в тексті грідна земля" подана в називному відмінку (як у росіян і совєтських українців), а гмоя Україно" – в кличному.

Автором і виконавцем пісні є Андрій Бебченко, мабуть з України, хоч пісня записана, мабут,ь у Великобританії. Все це не ясне, бо на сайті чітких інформацій про це немає. Є натяки.

До пісні доданий гвідео-кліп" на якому картини гурту гМандри" у студії переплітаються з кадрами з старих українських фільмів. Також з'являються фото Олександра Довженка, Володимира Івасюка, Івана Миколайчука – мабуть, тому, що в тексті пісні є такі слова: гЦе дивляться з темних небес/Загиблі поети й герої/Всі ті що поклали життя за майбутнє твоє".

Ця пісня непогана. Вона в жанрі „серцещепательних". І вона, як виглядає, подобається українським користувачам Інтернету. На сайті вже є такі відгуки: „Суперова пісня від суперового гурту" (українською мовою, латинськими літерами). „Це справді ваша дорога земля. Хай нація вчиться боронити її" (англійською мовою). Один з відвідувачів сайту написав, що вперше чув цю пісню під час Помаранчевої революції, але досі не бачив відео, яке демонструється разом з записом. А ще інший просто написав англійською мовою: „Це справді велике відео."

Подобається! І не треба чекати на те, щоб хтось імпортував платівки чи диски до Америки. В добі Інтернету пісню можна почути миттєво у Ворохті і Ворені.

Головне те, щоб „моя Україна" прокинулась і показала поетам й героям, які „поклали життя за майбутнє", що вона уміє консервувати енерґетичні ресурси і не бути на залежною від одного неприхильного постачальника; що піде собі в НАТО чи до Світової організації оргівлі і визнає Голодомор геноцидом, не оглядаючись на те, що подумає неприхильний сусід. В добі Інтернету, який навіть в жителям тоталітарних країн дає доступ до "заборонених" ідей, треба поводитись по-сучасному. „Не спи моя рідна земле!"

У Ню-Йорку...

(Закінчення зі стор. 1)

кої нації, і таким чином долучиться до 10 країн світу, які зробили це раніше.

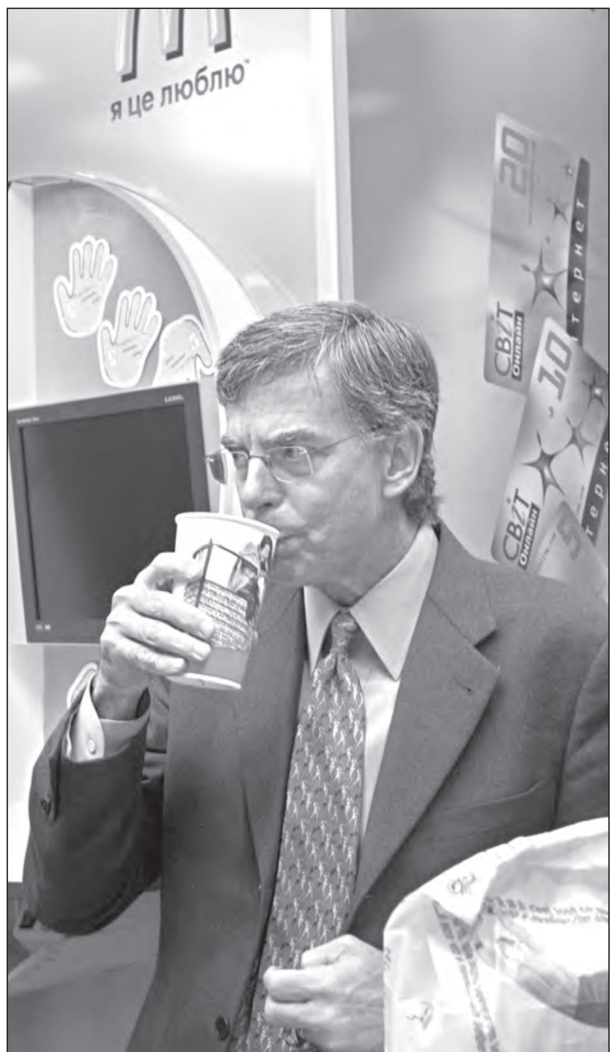
Проєкт підтримали та згадане звернення підписали — глава Української Православної Церкви Київського патріярхату, Патріярх Київський і всієї Руси-України Філарет, Верховний Архиєпископ Української Греко-Католицької Церкви Любомир кардинал Гузар та глава Конференції римсько-католицьких єпископів України кардинал Мар'ян Яворський.

Голова УККА сказав, що кожний себе шануючий українець в Україні та діяспорі відчуває біль і сором від того, що народні обранці-депутати відмовилися розглядати внесений Президентом В. Ющенком законопроект „Про Голодомор 1932-33 років в Україні".

М. Савків подякував усім присутнім за участь, а хор „Думка" закінчив це молитвенне поминання жертв Голодомору-геноциду відспіванням „Боже Великий, Єдиний" і „Богородице Діво".

Х.В. - Ф.

Посол США взяв участь у благодійній акції

КИЇВ. – 19 листопада в ресторані „МекДоналдс" відбулась благодійна акція „Всесвітній день допомоги дітям". Відомі українські спортсмени, актори, музиканти відвідали „МекДональдз" на Хрещатику, щоб взяти особисту участь у продажеві символічних „долоньок". Зібрані кошти будуть використані на закупівлю діягностичного обладнання для кардіологічних і реанімаційних відділень обласних дитячих лікарень в 13 містах України. На фото: Надзвичайний і Повноважний Посол Сполучених Штатів Америки в Україні Віліям Тейлор під час відвідування ресторану „МекДоналдс". Фото УНІАН

Дж. Буш...

(Закінчення зі стор. 1)

програми. Оприлюднюючи документ, міністер закордонних справ Росії Сергій Лавров зазначив, що учасники АТЕС розраховують на продовження діялогу з Пхеньяном. Іншим важливим питанням, яке обговорювалося під час зустрічі у Ганої була міжнародна торгівля. Країни реґіону висловилися за відновлення багатосторонніх переговорів у рамках СОТ, зокрема щодо зниження митних ставок, лібералізації міжнародного ринку послуг та зменшення допомоги виробникам сільськогосподарської продукції.

20 листопада Президент Дж. Буш прибув на кількагодинні відвідини до Індонезії, де в столиці Джакарті його зустріли гучними анти-американськими протестами. Індонезія – це країна з найчисленнішим у світі мусульманським населенням. Перед зустріччю Президента Дж. Буша з його індонезійським колеґою Сусіло Бамбанґ Юдгойоно тисячі студентів влаштували в столичній Джакарті протести, називаючи Дж. Буша терористом та воєнним злочинцем.

На офіційному рівні взаємини між Індонезією і США відносно дружні, однак, велика кількість індонезійців не схвалює американських військових дій в Іраку та Афганістані, вважаючи, що США ведуть війну проти ісляму.

21 листопада Президент Дж. Буш завершив свою подорож країнами південно-східної Азії та повернувся до США.

За повідомленнями інформаційних аґентств

АМЕРИКА І СВІТ

Боротьба за енерґоресурси може посилитись

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. — На зміну війнам за нові території невдовзі може прийти всесвітня боротьба за енерґоресурси, вважає Гав’єр Солана. Таку прогнозу керівник зовнішньої політики Евросоюзу зробив 20 листопада під час конференції з енерґетичної безпеки у Брюселі. Якщо Европа не хоче програти в цій боротьбі, вона має розробити об’єднану енерґетичну політику, наголосив Г. Солана. Він також попередив, що боротьба за джерела енерґії може обмежити здатність ЕС досягати мети у міжнародній політиці, наприклад, у боротьбі за права людини.

Тоні Блейр пообіцяв підтримку Афганістанові

ЛОНДОН. — Британський керівник, перебуваючи в Афганістані, 20 листопада сказав, що війська його країни лишатимуться в Афганістані доти, доки не виконають поставленого перед ними завдання. Промовляючи у президентському палаці, Т. Блейр сказав, що вірить у те, що Афганістан може стати заможною країно та демократичною державою, а не просто місцем, де переховуються терористи. Водночас він наголосив, що боротьба з тероризмом триватиме протягом покоління. „Коріння „Талібану“, „Аль-Кайди“, такого різновиду ґльобального тероризму – глибоке і у тих країнах, де вони мають контролю, як, наприклад, в Афганістані, і забере багато часу, аби повністю їх винищити“. Прем’єр міністер Великобританії раніше відвідав британських вояків на півдні Афганістану, які беруть участь в акціях НАТО проти руху „Талібан“. Тоні Блейр прибув до Афганістану з Пакистану, де провів переговори з президентом Мушарафом, який у свою чергу застеріг, що військові сили самі по собі не зможуть подолати тероризм та релігійний екстремізм.

Міністер закордонних справ Сирії вперше за 20 років відвідав Ірак

БАГДАД, Ірак. — Міністер закордонних справ Сирії Валід аль-Муалем вимагає розроблення конкретного пляну виводу чужоземних військ з Іраку. Такий крок міг би сприяти зняттю напруги у країні, заявив міністер під час зустрічі зі своїм іракським колеґою Гошаяром Себарі у Багдаді. Візиту глави сирійського МЗС розцінюють як важливий сиґнал для відновлення дипломатичних взаємин між Сирією та Іраком, перерваних 1982 року.

У Британії отруєно колишнього офіцера КҐБ

ЛОНДОН. — Британська поліція провадить розслідування імовірного отруєння колишнього російського аґента служб безпеки та критика президента Володимира Путіна. Олександер Литвиненко, який за повідомленнями був полковником у КДБ і який живе тепер у Великобританії, сказав 19 листопада, що захворів після того, як зустрівся у лондонському ресторані з чоловіком, який сказав, що має матеріали для розслідування вбивства Анни Політковської. „Він дав мені деякі папери, які містили імена людей – можливо, причетних до убивства А. Політковської. Через кілька годин після зустрічі з ним я почав погано себе почувати“. Британська поліція – Скотленд Ярд, каже, що О. Литвиненко перебуває у лікарні. Його стан важкий, але стабільний. Як вважається, в отруєнні було застосовано високотоксичний метал, талій. Талій вражає нервову систему людини, легені, серце, нирки та печінку. Симптомами є втрата волосся, понос та ригання. Отруєння цією речовиною найчастіше призводить до смерти, від зовсім незначної дози. Друзі О. Литвиненка кажуть, що він бореться за власне життя. Він втратив волосся і йому важко говорити.

Голяндські мусульмани проти рішення уряду

АМСТЕРДАМ, Голяндія. — Мусульмани в Голяндії 18 листопада скритикували уряд за пропозицію заборонити жінкам носити паранджі, які вкривають все тіло, голову і обличчя - бурки у громадських місцях. Мусульмани кажуть, що заборона створить відчуття відчуження у одного мільйона мусульман, які проживають у Голяндії. 17 листопада уряд Голяндії проголосував на підтримку пропозиції заборонити жінкам носити в громадських місцях бурки, що покривають голову і обличчя, з прорізом лише для очей. Заборона стосуватиметься вулиць, громадського транспорту, шкіл і судів на території Голяндії. Рішення було ухвалено за кілька днів до виборів, в яких, як очікується, переможе правляча право-центристська коаліція. За новим рішенням, буде також заборонено носити інші покриття на обличчя – вуалі, захисні козирки та інші речі, які можуть затуляти обличчя. Міністер з питань іміґрації Голяндії Ріта Вердонк відома своїми жорсткими заходами, каже, що всі люди мають бути здатними бачити одне одного, щоб таким чином сприяти інтеґрації та взаєморозумінню.

Сеґолен Руаяль - кандидатка у президенти Франції

ПАРИЖ. — Соцпартія Франції 17 листопада обрала своїм кандидатом на президентські вибори наступного року Сеґолен Руаяль, першу жінку, яка була висунута на цю посаду за всю історію партії. Під час голосування вона здобула понад 60 відсотків голосів. С. Руаяль заявила, що в захваті від перемоги. Спершу чутки почали поширюватися серед членів партії через текстові повідомлення. Потім вони були підтверджені під час короткої прес-конференції. Отже, для Сеґолен Руаяль не буде другої тури, і саме вона буде представляти Соціялістичну партію на наступних президентських виборах. Більшість голосів виборців була віддана за жінку, яка каже, що хоче запровадити зміни у французькій політиці. Її пляни реформування освітньої галузі, а також тридцяти-п’ятигодинного робочого тижня критикували за намагання порушити традиційні соціялістичні цінності. Тоді як французьких політиків-чоловіків сприймають як дещо відірваних від звичайних громадян, С. Руаяль твердить, що буде дослуховуватись до людей і надавати їм право голосу. „Я можу це зробити лише разом з вами“, - часто повторює вона. Головним опонентом С. Руаяль від правих сил, як очікують, буде міністер внутрішніх справ Ніколя Саркозі, хоча офіційно ще не було оголошення про його кандидатуру. У висліді голосування, Франція зробила крок до обрання першої жінки-президента.

Росія критикує естонські законопроєкти

МОСКВА. — Росія різко виступила 16 листопада проти нещодавно ухвалених естонським парляментом у першому читанні законопроєктів щодо військових поховань та знесення об’єктів. Президент Естонії Томас Гендрик Ільвес назвав незрозумілою різку реакцію Москви щодо документів, які ще не ухвалені остаточно і перебувають у стані опрацювання та розцінив це як тиск на естонських парляментаріїв. Держдума Росії ухвалила заяву до парляментів европейських країн, особливо тих, які входили до антигітлерівської коаліції, та міжнародних структур з закликом дати однозначну принципову оцінку діям естонських властей, які, як сказано в документі, „проводять політику героїзації фашизму в Естонії“. Російські парляментарії попередили естонських колеґ, що ухвалення законопроєктів приведе до неґативних наслідків у російсько-естонських взаєминах. Мова йде про законопроекти, які зараз розглядаються естонським парляментом, щодо військових поховань та знесення об’єктів, які розпалюють національну ворожнечу в суспільстві. Росія та деякі політичні сили в Естонії потрактували ці законопроєкти як створення юридичної бази для ліквідації пам’ятників радянським воїнам. Головним чином йдеться про Бронзового вояка в центрі Талінну, навколо якого з часу відновлення Естонією незалежности не вщухає полеміка, а останнім часом доля пам’ятника стала центром політичного протистояння в естонському суспільстві.

Папа про одружених священиків

ВАТИКАН. — Папа Бенедикт XVI скликав у Ватикані 16 листопада збори чільних радників, щоб обговорити дедалі більшу кількість клопотань від католицьких священиків, які прагнуть одружитися і зберегти сан. Приблизно 70 тисяч католицьких священиків покинули церкву, щоб одружитися, а в багатьох країнах світу ново висвячених служителів Католицької Церкви не вистачає, щоб замінити старше покоління. Папа Бенедикт XVI розглядатиме справу колишнього провідника Римо-Католицької Церкви Замбії Архиєпископа Емануеля Мілінґо, якого минулого місяця відлучили від церкви за наміри висвятити у єпископи чотирьох одружених священників. Архиєпископ Е. Мілінґо заснував організацію „Одружені Священики Зараз“. Папа каже, що целібат не є доґмою Католицької Церкви, але ватиканські оглядачі не очікують зміни суворих приписів Ватикану з цього питання.

Японські депутати хочуть вчити школярів патріотизму

ТОКІО. — Нижня палата парляменту Японії 16 листопада ухвалила законопроект, який зобов’язує навчальні заклади додати до шкільної програми лекції національної свідомости. Документ закликає вчителів вселяти в дітей ідею поваги до традицій і культури та любов до нації і Батьківщини. Для набуття чинности законопроект має затвердити верхня палата японського парляменту. Лекції патріотизму в Японії допомогли поширити ідею мілітаризму під час Другої світової війни, тому їх довгий час забороняли.

В. Путін посилює мирні заходи

МОСКВА. — Російська ядерна зброя повинна залишатись у повній бойовій готовності, вважає президент Росії Володимир Путін, 16 листопада заявив, що країна має бути здатною знищити будь-якого аґресора незалежно від того, яку зброю він має. В. Путін також закликав до модернізації збройних сил і пообіцяв підвищити платню та умови проживання військовослужбовців. Російський керівник додав, що через 2 роки армія на 70 відсотків складатиметься з контрактників.

Виявлено найбільш „антиамериканську“ націю

АТЕНИ, Греція. — Греки визнані найбільш „антиамериканською“ нацією за підсумками міжнародного опитування громадської думки, повідомила 16 листопада, грецька преса. Опитування, що проводилося спільно компаніями „Gallup International“ і „TNS ICAP“, включило думку біля тисячі грецьких громадян, опитаних телефонічно восени 2006 року. За даними опитування, 90 відсотків греків вважають США „неґативним фактором“ для міжнародної стабільности. При цьому 76 відсотків греків вважають, що США не здійснюють ефективної боротьби з тероризмом. Також вісім з десяти жителів Греції думають, що США не допомагають бідним країнам перебороти економічні проблеми. Приблизно така ж кількість греків вважає, що США відіграють неґативну ролю у збереженні навколишнього середовища. Греція є єдиною країною „старого“ ЕС, жителям якої потрібна віза для візити в США. Традиційно всі антивоєнні демонстрації і ходи, що проводяться в грецькій столиці, направляються під антиамериканськими гаслами до американського посольства. Не стала виключенням і маніфестація в п’ятницю, 17 листопада, , присвячена річниці студентського повстання проти „чорних полковників“ 17 листопада 1973 року.

За матеріялами ЗМІ

Вшановано пам'ять професора Омеляна Пріцака

КЕМБРІДЖ, Масс.

У п'ятницю, 20 жовтня, у приміщенні Appleton Chapel при Memorial Church Гарвардський університет провів офіційну церемонію вшанування пам'яті професора Омеляна Пріцака, який помер наприкінці травня. Тоді на кампусі Гарварду дзвонили всі дзвони. Це вперше університет складав пошану українцеві в такий спосіб.

Майже 25 років О. Пріцак працював в університеті професором лінґвістики і туркології, був першим директором Українського наукового інституту Гарвардського університету (УНІГУ), а також першим професором історії України ім. Михайла С. Грушевського.

УНІГУ був закритий після обіду, щоб вшанувати пам'ять свого засновника. О 2-й годині по полудні адміністратори Гарварду, колеги, працівники, поважні науковці, колишні студенти професора з цілої Америки, представники української громади, а також Почесний консул Туреччини в Бостоні Еркут Ґомулу заполонили каплицю для 90-хвилинної церемонії. Присутніми також були професори Гарварду Горас Лунт і Ричард Пайпс, вдова професора Віктора Вайнтрауба, Марлена Вайнтрауб. Всі вони були членами першого Комітету українських студій.

Професор Майкл С. Флаєр, теперішній директор УНІГУ, професор української філології ім. Олександра Потебні, взяв вступне слово, а також виконував обов'язки ведучого церемонії.

„Професор Пріцак назавжди запам'ятається своїми чотирма ознаками — ерудицією, баченням, енергією і вірою, – наголосив Флаєр. – Він був здатним бачити всебічний підхід до України, яка потерпала від нестачі сучасної науки, і своєю наполегливістю перетворити його в життя... Професор Пріцак був найбільшим поборником українських студій, а його ранні розвідки в історії і туркології в кінцевому результаті привели його до концепції України як простору, на якому зустрілися різноманітні етнічні групи і культури. Для правильного розуміння України треба взяти до уваги історію і культуру як самої країни, так і земель і людей, що взаємодіяли з нею".

„Саме професор Пріцак створив інститут таким, яким він є зараз: з його серією семінарів, трьома кафедрами, яскравим рядом публікацій, включно з журналом „Harvard Ukrainian Studies", Гарвардською бібліотекою ранньої української літератури і більш ніж 80,000 томами україніки, для підтримки викладання і досліджень, – підкреслив проф. Флаєр, додавши, що „проте Омелян Пріцак був не тільки мрійником, він невтомно працював з Фондом українських студій, щоб зібрати достатній капітал для перетворення своїх візій в реальність. Для цього він подорожував по всій території Сполучених Штатів і Канади і ділився своїми ідеями з українською громадою, а також переконував її в гострій необхідності негайно діяти. І вона відповіли нечуваною щедрістю, якій не було рівних ні до, ні після того часу в будь-якій етнічній групі".

Наступними мали слово професор Едвард Кінан – директор Гарвардського „Dumbarton Oaks Research Center" у Вашинґтоні, Джордж Г. Грабович – професор української літератури ім. Дмитра Чижевського, Роман Шпорлюк – професор української історії ім. Михайла Грушевського, Ричард Фрай, Аґа Хан – професор іранських студій, Любомир Гайда – заступник директора УНІГУ, Френк Сисин –директор Центру Петра Яцика для українських історичних досліджень, і о. Борис Ґудзяк – ректор Українського Католицького університету у Львові. Всі вони склали особисту пошану і запропонували до уваги погляд на життя, роботу і унікальну особистість Омеляна Пріцака. Орґаніст каплички Гарі Лин Гуфф

(Продовження на стор. 8)

Під час церемонії вшанування пам'яті проф. О. Пріцака

НЮ-ЙОРК

Вечір пам'яті проф. О. Пріцака відбувся 21 жовтня на урочистому засіданні Наукового Товариства ім. Шевченка. Особистість Омеляна Пріцака має особливу притягальну силу, його значення в українській гуманітарній науці ще не вповні навіть осягнуто. Як зазначав у журналі „Критика" д-р Григорій Грабович, смерть Омеляна Пріцака (1919-2006) „... майже остаточно замикає період, що сполучив велике історичне випробування, якого україністична наука зазнала в першій половині XX століття, та драматиче її відновлення в його останніх десятиліттях".

Конфенційна зала була переповнена, а той, хто прийшов пізніше за інших, мусив дослівно стояти на сходах. Вечір відкрив та зі вступним словом до присутніх звернувся голова НТШ в Америці д-р Орест Попович. Він представив доповідачів: від Гарвардського університету це були д-р Майкл Флаєр, д-р Любомир Гайда та д-р Григорій Грабович, від Альбертського університету – д-р Зенон Когут та д-р Франк Сисин, від Українського Католицького університету – його ректор о. д-р Борис Ґудзяк, від Фонду Катедр українознавства – екзекутивний директор Фонду д-р Роман Процик.

Д-р Орест Попович, підсумовуючи заслуги і спадщину Омеляна Пріцака, висловив думку, що присутні зібралися „не на вечір жалоби, а радше на свято відзначення його життя, яке він провадив так успішно, запустивши в рух ланцюгову реакцію подальшого розвитку українознавства".

Усі промовці були близькими співпрацівниками, докторантами Омеляна Пріцака, усі так чи інакше формувалися під визначальним впливом могутнього творчого інтелекту одного з найбільших українських істориків другої половини минулого – початку нашого століття. Своєрідним камертоном для всієї програми став перегляд створеного Василем Лопухом короткого фільму, в якому в супроводі музичних шедеврів Бетговена можна було побачити ґалерію групових фото провідних українських вчених Канади та США – цими світлинами, зробленими з різних нагод та в різних обставинах, охоплено період в тридцять п'ять - сорок років. Фільм додав особливого чару до чудово зрежисерованої Василем Махном програми вечора. Серед присутніх витворилася якась особлива атмосфера емоційного надхнення. Кожний присутній у залі достеменно мав змогу передумати, „... для чого ми тут є та як воно було", - як сказав у своєму виступі д-р Григорій Грабович. Протягом наступних двох незабутніх годин у залі не залишалося людини, не захопленої плідністю та великим духовним здвигом діяспорної україністичної науки. Це була мить, коли наочно можна було

(Закінчення на стор. 15)

Голова НТШ-А д-р Орест Попович промовляє вступне слово. В президії: проф. Майкл Флаєр, о. Борис Ґудзяк, проф. Зенон Когут, проф. Григорій Грабрович, проф. Франк Сисин, Роман Процик, Любомир Гайда.

День Подяки – день єдности між людьми

До улюблених американських свят належить, поза сумнівами, й День Подяки. Оскільки він завжди пов'язаний з „довгим вікендом", то всі дуже чекають того дня – батьки, діти, внуки, чекають як нагоди зібратися родинним колом, щоб знову створити ту особливу атмосферу спілкування, котра мовби спиняє час, залишає за порогом всі клопоти і проблеми, дає відчути невидимий, але значущий зв'язок між поколіннями, між людьми взагалі, між землею і небом. Цей зв'язок, ця атмосфера спільноти, єдности і є головними предметами нашої вдячности Богові, адже в індивідуальному житті вірючої людини кожен день починається і закінчується вдячною молитвою, але молитися разом, за одним столом – це щось інше, щось дуже важливе, щось таке, що годі вмістити в слові „традиція".

І навіть те, що кожного року повторюється, тобто навіть те, що справді є традиційним, не перестає хвилювати, не втрачає свіжости і значення, знову й знову наближає до нас історичне минуле, знову й знову підкреслює і підносить те найкраще людське почуття, яке ніколи не знеціниться – „почуття ліктя", взаємодопомоги, взаємопотрібности.

З цього почуття й виник День Подяки. П'ятдесят перших поселенців з Европи запросили в гості після жнив дев'ятдесят індіянів, котрі весною допомагали прибульцям зорати і засіяти поле. І те, що тоді стояло на їхньому столі, більше-менш повторюється сьогодні на наших столах, хіба з тією різницею, що тоді диких індиків треба було спочатку зловити в лісі, а тепер їх просто вирощують спеціяльно до цього свята.

Серед страв того першого благословенного пожнивного свята була кукурудза, бо саме вона становила значну частину врожаю. Тому ми й сьогодні маємо до смаженого індика варені качани кукурудзи або хліб з кукурудзяної муки. Такі самі символи – зелені стручки фасолі і також окремі сухі фасолини, маленькі томати (розкішних „нюджерзійських" тоді ще не було в природі), салати з капусти і моркви, пай–пиріг з гарбузом або з яблуками, й обов'язково – янґ, солодка картопля. Самозрозуміло, до індика як тоді, так і тепер обов'язково додається журавлиний сос. Журавлина в Новій Англії росла в давні час щедро в дикому стані, а тепер її в штаті Масачусетс вирощують так багато, що всім нам, в усіх штатах, вистачить і ще й залишиться.

Коло обов'язкових страв, певна річ, не виключає можливости застосувати якусь нову творчу кулінарську ідею. Гурмани свідчать, що перед смаженням незле посмарувати індика всередині маслом або чаєм. Є досить оптимістичні відомості про наповнення індичого тулуба пивом, однак, ми тут подаємо це не як рецепту, а тільки як доказ, що святковий стіл вповні дозволяє на індивідуальну ініціятиву та винахідливість.

Та як би ми серйозно не ставилися до сервування стола, як би не дбали про вірність традиції, ще серйозніше зберігаймо вірність духові цього свята. Щиро подякуймо Богові за те, що всі ми, люди, всі без винятку, потрібні не тільки кожен собі, але й один одному.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

Головний редактор - Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00 на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор – Володимир Гончарик (973) 292-9800 дод. 3041
Керівник відділу оголошень – Марійка Осціславська (973) 292-9800 дод. 3040
e-mail: adsukrpubl@att.net
Передплата – Марійка Пенджола (973) 292-9800 дод. 3042
e-mail: ukrsubscr@att.net

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про вічну цитату

Здавалося б, що така страшенно пересічна цитата як ця про „мову рідну – слово рідне", вже давно повинна бути захованою у найнижчу шухляду наших матеріялів.

Показується, однак, що так воно не є і що вона паки і паки є актуальною. Раз-у-раз появляються статті, дописи, заклики у нашій пресі на тему саме мови та її вживання і плекання.

Аж дивно стає, що сьогодні може бути проблема мови ще такою актуальною.

На жаль, вона, однак, є – і то тут і там. Бо коли знову голосно дискутується про надання російській мові статусу другої державної в Україні, якось тихо промовчуємо те, як часто вже чується тут у „вільних країнах", розмову саме серед українців, ведену не рідною мовою, а мовою країни, в якій доля судила нам проживати.

То яка ж тут різниця? Чи у тому тільки, що тут англійська мова не є „ворожою", а чимось самозрозумілим?

Але вона не є українською і ніколи такою не буде. А все ж треба тихо ствердити, що для численних наших молодих українців, конкретно для наших дітей та онуків – вона таки є т. зв. „другою м овою" – а може, вже і першою?

Та ж її вживається постійно, впродовж кожного дня, кожної життєвої ситуації. Вона дзвенить довкола нас, нею отримуємо усі новини, усі інформації, потрібні для життя.

Ця мова вже часто звучить і в наших домах, зокрема коли у них живе молодше покоління, або тепер вже „на порядку денному" т. зв. „мішане покоління".

Немає найменшого сумніву, що ця друга мова станула поруч нашої рідної, а часто її таки „добиває".

І як нам тут боротися із тим лихом, яке наступає щораз сильніше на нашу громаду? Чи є взагалі можливість з ним боротися? Та ж це такий самозрозумілий вислід довгих років життя поза батьківщиною, що інакшого годі навіть сподіватися.

І тут вже не допоможуть ніякі українські школи, українські курси чи імпрези.

Коли самозрозумілою стає двомовність – скорше чи пізніше оця мова, яка звучить цілий день довкола нас, в усіх засобах комунікації бере верх.

Це самозрозуміле ствердження ніяк не є оптимістичним і коли призадумаємося над долею нашої „рідної мови", то таки стає трохи лячно. Як довго ще зможемо ми чи наші молодші журналістичні друзі писати українською мовою тут – і для кого?

Як довго наша рідна „Свобода" матиме ще відповідну кількість читачів та шанувальників, що захочуть та зуміють її вичитувати, як колись наші батьки „від дошки до дошки"?

Як довго ця мова ще буде звучати на усіх „офіційних" українських святах?

НІ, не ставмо більше цих запитань „як довго", але зробімо усе, що в нашій силі, щоб її було справді ще дуже довго, а радше, щоб вона ішла у безконечність.'

О-КА

СВІТОВА НАУКОВА РАДА СКУ
УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА
УКРАЇНСЬКЕ ІСТОРИЧНЕ ТОВАРИСТВО
УКРАЇНСЬКА АМЕРИКАНСЬКА АСОЦІЯЦІЯ УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ ПРОФЕСОРІВ

ЗАПРОШУЮТЬ НА ЮВІЛЕЙНУ НАУКОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ

МИХАЙЛО ГРУШЕВСЬКИЙ: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ (у 140-ліття народження),

яка відбудеться в неділю, 3 грудня 2006 р., о год. 2-ій по полудні в будинку УВАН: 206 West 100 Street, New York, N.Y. 10025 (Tel. 212-222-1866)

ПРОГРАМА КОНФЕРЕНЦІЇ

Д-р Альберт Кіпа — *Відкриття конференції*
Президент УВАН у США, Ректор УВУ

Д-р Любомир Винар — *Вступне слово*
Президент УІТ і УААУП

ПЕРША СЕСІЯ

"Михайло Грушевський і українська мова"
Д-р Ася Гумецька, професор, University of Michigan, дійсний член НТШ, УВАН і УААУП.

"Михайло Грушевський і національні меншини"
Д-р Тарас Гунчак, професор, Rutgers University, дійсний член НТШ, УВАН і УААУП.

"Грушевськознавство в українській закордонній історіографії"
Д-р Алла Атаманенко, завідувач катедри, Національний університет "Острозька Академія", дійсний член УІТ.

ДРУГА СЕСІЯ

"Протоісторичні підстави історичної схеми Михайла Грушевського"
Д-р Олександер Домбровський (Нью-Йорк), дійсний член НТШ, УВАН і УІТ.

"Державницькі концепції М. Грушевського в контексті федералізму"
Д-р Анна Процик, професор, University of New York, дійсний член НТШ, УВАН і УААУП.

"Михайло Грушевський – історик і організатор українського наукового життя"
Д-р Любомир Винар, професор, Kent State University й УВУ, дійсний член НТШ, УВАН, УІТ і УААУП.

Відбудеться презентація видань:

Л. Винар, ***Михайло Грушевський і НТШ, 1892-1934***. Львів, 2006; ***Листування Михайла Грушевського***. Т.3. Київ, 2006; **В. Піскун. *Політичний вибір української еміграції (20-і роки XX стол.)***. Київ, 2006.

Під час конференції відбудеться виставка видань М. Грушевського і про нього.
Після конференції - кава, солодке і зустріч з громадянством.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Недруги спалили музейне зібрання

Якось ввечері я вийшла на вулицю. Темно. Ліхтар вихопив із темряви постаті трьох дівчаток-підлітків. Вони співали: „Кину кужіль на полицю, сама піду на вулицю"... Дівчатка йшли від Раїси Юцевич – вчительки, яка працювала в Будинку дитячої та юнацької творчости. Вона вивчала з дітьми звичаї українського народу, тільки не в простій академічній формі, а в сценах, що дуже приваблювало дітей. Незабаром прийшла нова директорка дитячого Будинку творчости, яка не приховувала неприязні до України. Раїсі довелося піти з цієї праці. Ось тут і сталася найбільша трагедія її життя.

Довгі роки Раїса Михайлівна збирала Музей української культури. В музеї був справжній ткацький верстат і всі предмети, що використовувались в ткацько-прядильній справі, були предмети домашнього вжитку та естетичного призначення.

Увесь цей музей Раїса Михайлівна повинна була забрати з дому дитячої та юнацької творчости. Іншого приміщення їй не дали. Вона хотіла перевезти все це додому. Вантажівки і вантажників теж не було. Раїса Михайлівна змушена була розраховувати на власні сили. Самотужки музейні речі вона виносила частинами до того місця, де можна було найняти попутню вантажівку. Спочатку винесла найцінніше, а коли вже винесла вдруге, то побачила, що речі, які вона винесла першими, вже горять. Нічого врятувати не вдалося. Вигоріла частина її душі.

Раїса Юцевич – керівниця Центру української культури

Хоч решту свого музею вона винесла і розмістила в себе вдома.

Тепер хата і музей Раїси Михайлівни відкриті для всіх українців. Найбільше сюди ходить підлітків. Тепер вони знайомляться з українською народною повстанською піснею. Таких, як Раїса Михайлівна, дуже мало. А таких, як директорка – багато.

Українська Україна вже почала розбудовуватися, і запорукою у цій справі є єднання національних сил. Українцям треба єднатись, незалежно від того, де вони живуть, і бути такими, як Раїса Юцевич.

Клавдія Мірецька,
Дніпропетровськ

Службове авто як символ патріотизму

Якщо придивитися до автомобільного руху на вулицях великих міст України, то побачите багато чужоземних авт – „БМВ", „Ауді", „Мерседес Бенц" та інших. В Україні кожне друге авто не є українським. Кожен урядовець їздить закордонним автом.

Ці їхні авта не дешеві: 40–50 тисяч долярів за кожне. Де ж українці заробляють такі великі гроші? Напевно, у копальнях вугілля мають золото. Але є ще одна сторона цієї справи. Ви не знайдете у розвинених державах президента, що їздив би чужинським автом. Американські урядовці не літають за кордон літаками чужих авіокомпаній. Ніхто не бачив, щоб прем'єр Німеччини їздив не німецьким автом.

Президент Джордж Буш не має „Мерседес Бенца" за службове авто. Проблема в Україні у тому, що багато хто в уряді думає лише про себе і свою родину, вихваляється всім чужим. Вони не бачать, що чуже не приносить добробуту Україні, їхнім дітям і внукам. Потяг до коштовних закордонних авт – не мода, не дрібниця, а ознака надто низького рівня національної свідомости цих урядовців.

Юрій Кравчук,
Вільмінґтон, Делавар

В листах – роздуми, спогади, подяки...

Читачів „Свободи" незмінно хвилює політичне життя України, і це віддзеркалюють їхні листи до редакції.

Президент УККА **Михайло Савків мол.** переслав подяку Президента України В. Ющенка Президентові США Дж. Бушеві за виділення у Вашінґтоні площі для встановлення пам'ятника жертвам Голодомору 1932-1933 років в Україні.

Юрій Кравчук з Вільмініґтону, Делавер, вважає, що Президент України В. Ющенко не дбає про українців в Росії. Він пише: *„В українській пресі з'явилося повідомлення Президента Росії В. Путіна про те, що Росія дбатиме про росіян, які проживають за межами держави. Це добрий взірець для В. Ющенка. Тепер в Росії живе 20 мільйонів українців – увесь Східній Сибір, Зелений Клин і Колима заселені ними".* Ю. Кравчук закликає В. Ющенка більше дбати про українські громади в Росії.

Іван Івахів з Лейквуду, Кольорадо, в статті „Не глядім собі кумира" на прикладах М. Грушевського, С. Петлюри, А. Мельника, С. Бандери, Л. Кравчука, інших політиків доводить, що треба бути обережним з апологетами світового сіонізму.

Адольф Гладилович з Канади застерігає від іншого недруга – проросійських пасквілянтів з Монреалю. Він прислав копію статті „Цукерки для фюрера" з „Нашої газети", що видається російською мовою у Монреалі. Автор статті Володимир Шелунцов намагається порівняти Євгена Коновальця з сучасними терористами і вихваляє диверсанта з НКВД Павла Судоплатова, саме який і був терористом, коли виконував замахи на життя українських діячів.

Два вірші з останньої пошти присвячені пам'яті людей, які служили Україні. **Наталя Буняк** з Рендолфу, Н. Дж., у вірші „Олена Теліга" описує життєвий подвиг поетеси-патріотки:

Своєю юністю
старалася підняти
Народ свій, що зігнувся до колін,
Вона хотіла землю всю обняти
І воскресити в ній розбитий
волі дзвін.

Олександра Продивус з Ню-Йорку прислала вірш „Реквієм" Богуслави (прізвище не вказане), написаний в 2004 році в пам'ять дослідника Голодомору Джеймса Мейса. Ось рядки з нього:

Апостола послав Господь народу,
Що правду світу щиру голосив.
Жив чесно, не чекав на нагороду,
В душі своїй незримий біль носив.

Оксана Закидальська з Чикаґо пише: *„Ви недавно писали про астронавтку-пластунку Гейді Стефанишин-Пайпер. Надсилаю статтю з пластового журналу „Юнак" ще з 1997 року – інтерв'ю з нею, яке провели пластунки Чикаґо. Ми вже давно за нею слідкуємо!"*. Того року астронавтка промовляла на 45-річчі Українського Національного музею і зфотографувалася в пластовій домівці з Русланою Завадович, Ксенею Ганкевич, Адею Кашубою.

З Сан-Франсиско надійшла картка від **Надії Деркач** з подякою за увагу газети до долі Олі Вівчар, яка перебувала на лікуванні в Каліфорнії.

Дякують Марії Йовик, якій 27 листопада виповнюється 79 років, **Галина Антоненко** та діти-сироти з Миколаївської і Херсонської областей. „Її материнська любов не згасає, пломеніє протягом усіх її років", – пишуть вдячні за допомогу таврійці.

Зиновій Квіт з Філядельфії в статті „Про жидівський Голокост в моїй американській школі", де він вчив дітей англійської мови, розповідає про вивчення у школі трагедії єврейського народу в роки Другої світової війни і запитує: *„Чому українська дитина знає про жидівський Голокост, а не знає про страшний Голодомор-геноцид українського народу?"*

Ярослав Горбачевський з Норт-Порту, Фльорида, надіслав світлини з піднесення українського прапора на щоглі біля міської ради 24 серпня ц. р. і допис про святкування річниці Незалежности України, що відбулося 26 серпня. Варто було написати про цю подію у серпні, коли вона відбулася...

В. Токар з Канади, який цікавиться, чи дістала редакція книжки „Столиця відчаю" Тамари Поліщук і другий том „Валківської енциклопедії" (про першу книжку „Свобода" повідомляла, другої не маємо), пише в листі: *„Статті в „Свободі" чудові, особливо відомості з України. Бажаю вам і далі плідної праці для добра українського народу!"* Дякуємо!

Вшановано...

(Продовження зі стор. 5)

заграв один з творів Й.С. Баха, що складався з прелюдії, інтерлюдії та постлюдії.

У своєму слові Едвард Кінан вказав на те, що професор Пріцак був повністю відданий науці. Його підхід був всеохоплюючим. Він вірив у те, що історія України не відповідала історії українського етносу, і наголошував на багатоетнічному, багатомовному і багатокультурному підході до української історії... Професор Пріцак видав дослівно сотні наукових праць і професійних статтей, а його публікації є справді неймовірно вагомими. Незважаючи на це, він найбільше запам'ятається тим, що йому вдалося створити, фактично з нічого, повноцінний український академічний центр, який став прикладом для всіх".

Кінан закінчив спогадами про професора Пріцака як керівника його докторської дисертації і зауважив, наскільки глибокими залишаються для нього ці спогади донині.

„Омелян Пріцак був дуже складною особистістю, – підкреслив Джордж Грабович. – Він був учителем, ментором, піонером, будівничим установ. Можна сказати, що він був втіленням героїчної епохи. Він був родоначальником. Він дав змогу українським студіям вирватися зі свого марґінального існування, в яке вони були насильно запхані низкою ворожих режимів, і вперше з кінця XVIII століття посісти своє місце в контексті європейських і світових дисциплін".

Грабович підсумував свою промову трьома словами, які найкраще характеризують професора Пріцака, його життя і роботу: „Праґматично, оптимістично та ідеалістично".

Роман Шпорлюк взяв слово наступним і сказав: „Вперше я познайомився з Омеляном Пріцаком більш ніж сорок років тому. Я був переповнений враженнями від його енерґії і проникливости. У нього був власний плян щодо перепозиціонування українських студій на міжнародному рівні. Він мав інтелектуальний плян і політичний плян... Професор Пріцак був не тільки великим науковцем і будівничим, але також і великим стратегом. Він знав, як виграти у впливових керівників і створити потужні об'єднання союзників-інтелектуалів. До складу першого Комітету українських студій в Гарварді входили: візантиніст Ігор Шевченко, історик середньовічної Московії Едвард Кінан, філолог славістики Горас Лунт, професор російської і радянської історії Ричард Пайпс, професор політології Адам Улан і професор польської літератури Віктор Вайнтрауб. Серед тих, хто підтримував професора Пріцака, були майбутній президент Гарвардського університету, Митрополит Української Католицької Церкви Канади, а також член Комітету національної безпеки. Він навіть ставився до збирання коштів для УНІГУ, як до своєрідного повчання української громади в Сполучених Штатах і Канаді. Він вірив у те, що інтелектуальна творчість може бути більш впливовою, ніж безпосередня політична діяльність, що теоретична праця часто може здобути в світі більше, ніж практична, і що розвиток науки може вплинути і впливає на розвиток подій. І ми можемо бачити, як події останніх двох декад в Україні більш ніж підтвердили його сподівання", – підсумував проф. Шпорлюк.

„Вперше я зустрів Омеляна Пріцака в 1951 році, – сказав професор Ричард Фрай, – коли він щойно розпочав свою академічну кар'єру, і вже навіть тоді я був вражений обсягом його знань. Сфери його зацікавлень простягалися від Туреччини, через Центральну Азію на Далекий Схід, а його мовні можливості були безмежними і включали в себе володіння великою кількістю мов, як давніх, так і сучасних. Декілька його праць—про болгар на Середній Волзі і про династію Караханідів в Центральній Азії—дотепер є фундаментальними текстами на ці теми...Омелян був на всі руки мастак, – сказав на закінчення Фрай. і його голос затремтів. – Він був моїм товаришем....він був одним з моїх найкращих товаришів".

„Наукова діяльність Омеляна Пріцака, збережена в його друкованій спадщиніількома сотнями назв, є безупинним подарунком світові, відкритим і доступним для всіх — сьогодні і для майбутніх поколінь. Небагатьом, однак, фортуна дозволила мати його за вчителя і ментора, – сказав д-р Любомир Гайда, починаючи свої спогади. – Я був одним з тих щасливців... Він був надзвичайним вчителем з ідіосинкретичним (говорячи словами професора Кінана) стилем викладання, якого ніколи не забудуть його студенти. В унікальний спосіб він бачив власні досягнення не тільки як ознаку особистої інтелектуальної довершености, але і як доказ того, що з певним рівнем здібности, відповідним ставленням і великим зусиллям ніщо не є неможливим. І саме цього він сподівався від своїх студентів... Я тоді ще був студентом, коли мене представили професорові Пріцакові, який в той час шукав перекладача для своєї праці, що в майбутньому дістала назву 'Origins of Rus' ('Походження Русі'). При нашій першій зустрічі він завів мене до свого кабінету, посадив за друкарську машинку, простягнув своєю мініатюрною рукою цілу купу паперів, списаних від початку до кінця (без жодного змарнованого інча) і сказав починати. На полиці лежало кілька словників з різних мов—німецької, російської, латини та інших. Проте коли я попросив українсько-англійський словник, він спантеличено подивився на мене і запитав: 'Ти вільно володієш англійською, вільно володієш українською — то пощо тобі словник?'... Моє знайомство з професором Пріцаком має цікаву передісторію. Коли я розповів своїм батькам про нашу першу зустріч, моя мама пригадала випадок зі своєї молодости в Тернополі, де вона відвідувала „Рідну Школу" — українську дівочу гімназію, а Омелян Пріцак—Першу чоловічу гімназію (польську школу, бо українську чоловічу гімназію закрила влада). Обидві школи мали того самого вчителя з польської літератури, етнічного поляка—навіть в „Рідній Школі" українцям

(Закінчення на стор. 9)

Вшановано...

(Закінчення зі стор. 8)

не дозволялося викладати цей предмет—професора Рибінського, який одночасно був джерелом інформації про хлопців для школярів жіночої статі. Якось принагідно він зауважив: 'Я знаю, що молоді дами не цікавляться такими речами, але я маю один блискучий студент' (маючи на увазі Пріцака). Ви, українці, одного дня отримаєте великого чоловіка в його особі'. Я мав привілей бути свідком правдивости цього передбачення", – закінчив свій виступ д-р Гайда.

Наступним слово взяв д-р Сисин: „Протягом кількох минулих днів я ходив по кампусі Гарварду, відвідуючи ті місця, де професор Пріцак об'єднав і Інститут, і нас...його невеликий кабінет в приміщенні бібліотеки Widener, який перетворився в кімнату для зборів...кімната для семінарів зі своїм розкішним столом...його офіс в УНІГУ. Я багато думав про професора Пріцака і я переконаний, що найбільшим його подарунком було те, що він зібрав всіх нас і дав нам можливість почати наші кар'єри і розвинути наш інтерес до українських студій. З перебігом років його студенти зайняли основні академічні позиції по цілому світі і сьогодні займають дуже видатні академічні посади. І ми завдячуємо цим всім йому, і його викладанню, яке виходило з його енциклопедичних знань і його проникливости... Одним з улюблених проєктів професора Пріцака було зібрати якомога більше портретів українських вчених. Він вправляв їх в чудові рами і вішав на стінах основної сходової клітки в УНІГУ. Ті стіни, з часом, стали справжнім пантеоном української академічної думки і служили для того, щоб вчити всіх нас довгої історії і традицій українських студій, без зайвих роздумів чи педантизму".

Отець Борис Ґудзяк, також колишній студент професора Пріцака, підсумував попередньо сказане і зауважив, що професор Пріцак також мав бути вдячним багато за що: «...Вдячним за те, що він прожив 86 продуктивних років – тоді, коли більш ніж половина дітей, народжених в той час в Галичині, не дожили до дорослого віку, вдячним за те, що він пережив війну і мав можливість продовжувати свої студії, вдячним за отримані і розділені ласки, вдячним за своїх колег, вдячним за своїх студентів, вдячним за свою покійну першу дружину Ніну і свою доньку Ірину, за своїх внуків, вдячним за товариство своєї дружини Лариси в останні роки, і вдячним за догляд лікарів у свої останні дні". Отець Ґудзяк згадав, що професор Пріцак також вибачився б „за все заплямоване, але не зроблене, за сподівання, що не збулися і за невиконані обіцянки". Тоді він попросив пробачення у всіх присутніх і попрощався, використовуючи слова з українського обряду поховання, прохаючи Бога про милість, місце спокою і світла з праведниками, а також вічної пам'яті.

Після Вечора пам'яті в розкішній читальній залі „Harvard Faculty Club" відбулися поминки, на яких була присутньою приблизно сотня людей. Професор Флаєр привітав всіх, підкреслюючи, що і Вечір пам'яті, і поминальна гостина є „святкуванням життя і наукової діяльности професора Омеляна Пріцака". Тоді він оголосив, що в кімнаті є люди, які хотіли б сказати кілька слів, і запросив їх до слова за катедрою. Д-р Зенон Когут, директор Інституту українських студій, першим взяв слово, нагадавши про ентузіязм професора Пріцака і підтримку, яку він надавав своїм студентам.

Відтак слово взяла д-р Оксана Грабович, антрополог і співробітник УНІГУ. Вона говорила про підтримку, яку отримала від професора Пріцака в час її академічного зростання і розвитку.

Д-р Мубеїн Алтан, останній студент-докторант професора Пріцака в Інституті сходознавства при Академії Наук в Києві, співзасновник, а також президент Міжнародної Асоціації Криму і колишній редактор „*Crimean Review*", говорив про незмінне зацікавлення професора Пріцака кримськими татарами і його підтримку останніх. Він також вказав на те, що академічна кар'єра професора Пріцака пройшла повне коло, коли за кілька років до смерти він відродив Інститут сходознавства в Києві з його відділом в Криму.

Професор Лариса Пріцак, вдова професора Омеляна Пріцака, вона ж історик Козацької України, підійшла до трибуна останньою. Подякувавши всім присутнім за теплі слова і пошану, вона оголосила, що вся бібліотека професора Пріцака, з повними колекціями книжок, манускриптів, творів мистецтва і листування буде передана Національному університетові „Києво-Могилянська академія" і розташована у спеціяльно приготованому сховищі. Вона сподівається, що цей подарунок дасть можливість університетові створити центр досліджень, який служив би основою для Катедри Східніх студій.

Дар проф. О. Пріцака

КИЇВ.– Д-р Омелян Й. Пріцак, професор Катедри української історії ім. М. Грушевського Гарвардського університету і засновник Українського наукового інституту при цьому університеті, залишив своїй дружині, Ларисі Ґвоздік-Пріцак ціну колекцію книжок, праць, устаткування, мистецьких творів, рукописів, листування. Його дружина, також історик, вирішила подарувати цю цінну спадщину Києво-Могилянській академії. Згідно з пляном університету, колекція проф. О. Пріцака буде розміщена в новій бібліотеці, де плянується „Кабінет академіка Омеляна Пріцака" (бібліотека, архів, музей та колекції).

Бібліотека-архів-музей Омеляна Пріцака, без сумніву, унікальна колекція, яка творилася десятиліттями, справжній історичний скарб, що буде доступний для всіх користувачів майбутніх поколінь. До дару, що його приймає Києво- Могилянська академія, входить 20 тисяч книжок, 130 картин, 10 тисяч одиниць архіву – рукописи, листування, мистецькі цінності. Тематично колекція міститиме українознавство, сходознавство, зокрема туркологію, але також і те, що відноситься до скандинавських країн - ті аспекти, котрі торкалися України.

Києво-Могилянська Фундація Америки займається транспортуванням дару, при помочі адвоката Володимира Лупаня з Бостону та дружини покійного професора Лариси Пріцак.

Прес-служба
Києво Могилянської
Фундації Америки

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Патріярх УПЦ КП Філарет відвідав Чикаґо

ЧИКАҐО. – 26 жовтня до міста прибув Патріярх УПЦ КП Філарет в супроводі керівника Всесвітньої служби „Радіо Україна" Олександра Дикого. На летовищі їх зустріли Генеральний консул України в Чикаґо Василь Корзаченко, о. Михайло Пасєка з парафії св. Софії, голова парафії Василь Косогор з дочками, голова Фундації Голодомору Микола Міщенко з членами управи.

Комітет „Рух за помісну Українську Православну Церкву" запросив Патріярха та українську громаду до парафії церкви св. Андрія в передмісті Чикаґо, де біля церкви в 1993 році було посвячено пам'ятник жертвам українського Голодомору 1932–1933 рр.

28 жовтня біля пам'ятника зібралася велика українська громада, – українські американські ветерани, члени ОДУМ-у та інші з прапорами. Дівчата в національних строях разом з численним духовенством різних українських православних та греко-католицьких парафій привітали Патріярха хлібом і сіллю. Д-р Василь Трухлий виголосив вітальне слово від парафії св. Андрія. Патріярх прочитав молитву та пройшов з молитвою частиною кладовища біля церкви, де поховані вояки УПА. В церкві Патріярх разом з духовенством відслужив Панахиду по жертвах Голодомору, Митрополитові УАПЦ Василеві Липківському та духовенству, яке було знищене комуністичною владою, та вояках УПА.

Патріярх Філарет на освяченні пам'ятника жертвам Голодомору

Урочиста програма розпочалася внесенням прапорів та заспіванням американського та українського гимнів. Програмою керувала Леся Татарко. Зустріч з Патріярхом розпочав молитвою хор парафії св. Андрія. Голова парафії та Комітету „Рух за помісну Українську Православну Церкву" Іван Яресько привітав Патріярха з одинадцятою річницею його інтронізації. Присутні заспівали Патріярхові „Многії літа". Леся Татарко розповіла про Перший Всеукраїнський Собор 1921 року, коли в Києві було проголошено Українську Автокефальну Православну Церкву та висвячено Митрополитом УАПЦ, покладенням рук духовенства, о. Василя Липківського.

Патріярха вітав Генеральний консул України в Чикаґо Василь Корзаченко, який був з дружиною. Після нього говорив Микола Міщенко – голова Фундації українського Голодомору. Далі хор парафії виконав на пошану Патріярха релігійні пісні „Хваліть ім'я Господнє" та „Слава на небі Богу".

Патріярх розповів про успіхи та труднощі, які переживає УПЦ Київського патріярхату. До УПЦ КП належить приблизно 10 мільйонів осіб, а до так званої УПЦ Московського патріярхату понад 6 мільйонів, але уряд України віддав їм близько десяти тисяч церков, в тому числі й Печерську та Почаєвську Лаври, а Київському патріярхатові лише 4,200 церков. Щоб Україна була сильною й незалежною державою, вона мусить мати сильну єдину помісну Православну Церкву, чого не хоче Москва, бо вона й далі хоче мати Україну в своїй орбіті. Патріярх висловив радість, що в діяспорі співпрацюють в братській любові українці – православні та греко-католики, з яких треба брати приклад й Україні.

Після виступу Патріярха мав слово о. Іван Кротець з греко-католицької парафії св. Володимира й Ольги. Відтак виступив танцювальний ансамбль „Громовиця". Патріярх вручив медалі настоятелю парафії св. Андрія Богданові Калинюкові та попередньому голові парафії Іванові Деркачеві. На закінчення зустрічі Богдан Калинюк подякував всім за численну участь в Панахиді та зустрічі Патріярха. Усі заспівали молитву „Боже великий, єдиний".

В інші дні Патріярх Філарет відвідав Український Національний Музей, українські греко-католицькі церкви, відслужив Службу Божу в 55-річчя заснування парафії св. Софії, яка належить до Київського патріярхату (другою парафією Київського патріярхату в Чикаґо є парафія св. Покрови, де настоятелем Архимандрит Питирим), мав інтерв'ю з групою громадян Чикаґо в Українському культурному осередку.

Олексій Коновал

В ім'я майбутнього

Вже шістнадцятий рік спільно працюють над поширенням в Україні культурних надбань української діяспори Фонд Катедр Українознавства, американський доброчинний Фонд „Сейбр", виконавчим директором якого є Таня Витвицька, та доброчинний фонд „Сейбр-Світло" у Львові на чолі з Олею Ісаєвич. Зусиллями цих установ стали доступними для широких кіл громадськости України наукові та художні твори, унікальні бібліотеки, архіви, мистецька спадщина.

Цього року до Фонду „Сейбр-Світло" з черговим транспортом англомовних книг надійшли 24 скрині 2-томового видання „Рогатинська земля" (LIV том серії „Український архів", яку публікує НТШ), призначене для Рогатинського земляцтва. Це передання організував активний громадський діяч в діяспорі Мирослав Шмігель.

Другим з черги стало передання книжок Українському Католицькому університетові. Цього разу до УКУ прибули колекції книг з бібліотек визначного політичного діяча і публіциста Мирослава Прокопа, відомого історика міста Одеси, професора-емерита Бравнського університету (Brown university, Providence, Rhode Island), д-ра Патриції Герліги, Івана Скочиляса з Філядельфії та інших.

На світлині: книги, що перетнули океан, готові мандрувати до Рогатина (зліва): Р. Коритко – письменник, голова Управи львівського земляцтва братів-рогатинців, О. Ісаєвич – директор фонду „Сейбр-Світло", В. Горинь – науковець Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича, невідома особа О. Вільчинська – бібліограф фонду „Сейбр-Світло" та Я. Польовий – заступник голови Управи земляцтва братів-рогатинців. Сидить керівник складу фонду „Сейбр-Світло" І. Смолянінов.

Обрано нового президента УОКЦ

ДЖЕНКІНТАВН, Па. – 6 листопада Рада директорів Українського освітньо-культурного центру (УОКЦ) вибрала нового президента і екзекутиву. Борис Павлюк був одноголосно вибраний на посаду президента і головним екзекутивним урядником корпорації. Також одноголосно вибрали членів екзекутиви: першого заступника президента - Патрицію Савчак, секретаря - Софію Коропецьку і скарбника - Едварда Зетика.

УОКЦ заснований 1980 року, як неприбуткова організація, котра зберігає і розповсюджує знання про Україну і українську культуру у Філядельфії і околиці.

Адреса:
700 Cedar Road, Jenkintown, PA 19046.
тел. (215) 663-1166,
електронна пошта:
contact@ukrainiancenterphila.org

Андрея Поритко-Жаровська

3 грудня: відзначення 75-річчя УЗХ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Членство Українського Золотого Хреста (УЗХ) відзначатиме 3 грудня 75-ліття діяльности своєї організації. Свято відбудеться в приміщенні УОКЦентру, о 2-ій год. по полудні.

Український Золотий Хрест був заснований в США на заклик Євгена Коновальця в 1931 році і діяв впродовж 75 років у руслі українського національного руху згідно з ідеалами національних цінностей і потреб. Наша організація є співосновницею СФУЖО і діяльним співробітником федерації у сфері суспільної опіки, освітньо-культурних і виховних ділянок. У діяльності УЗХ виявили високу активність Наталія Іванів, Оксана Ґенгало, д-р Марія Веселовська-Квітковська, Міка Повх, Марія Гром'як, Анна Кузик та багато інших. Із глибокою вдячністю до усіх наших подруг, які вкладали скарб своєї любови і знання та праці в УЗХ, ми дивимося у майбутнє нашої єдиної Батьківщини – України.

Наталя Пазуняк

Зустрілися колишні міттенвальдські гімназисти

Учасники зустрічі колишніх учнів Української гімназії у Міттенвальді.

КЕРГОНКСОН, Н. Й. – Унікальною подією 16 – 17 –18 вересня була зустріч колишніх учів Міттенвальдської гімназії. Ми святкували наш 60-літній ювілей!

Погода була чарівна, учасників приїхало багато, радісні привіти гармонійно зливалися з вязанками українських народніх пісень. Атмосфера була дружня й тепла. В головному будинку, при реєстрації, вітав дотепними заувагами Роман Канюка.

Після вечері ми мали нашу традиційну ватру, під звуки ґітар всі ентузіястично співали...

В неділю була наша спільна Служба Божа та Панахида за тих, які вже закінчили їхню земну мандрівку й повернулися до Божої Вічности. Відтак продовжували наші тариські бесіди. В головному будинку діяла виставка фотографій з Міттенвальду, до її влаштування доклав зусиль Богдан Балабан.А в бібліотеці була цікава мистецька виставка праць Слави Ґеруляк.

На дальшому порядку дня був вибір нової управи. Члени дотепершньої управи на чолі з Меланією Банах, вкладали багато труду, організуючи міттенвальдські зустрічі. Новою головою вибрано Славу Ґеруляк, а до управи також увійшли Рута Витанович-Галібей, Надія Струк-Лучанко, Дарія Пушкар-Шуст, Ярко Козак, Роман Канюка, Іван Трон і Омелян Петришин.

Програмою ювілейного бенкету вміло й дотепно провадив Юрій Солтис. Колишній учень Міттенвальдської ґімназії, талановитий баритон Богдан Балабан співав три пісні в супроводі Емілі Фрітше – „Місяць на небі", „Зоре моя вечірная" і „Верховино, світку ти наш". Вечір збагатив своїм талантом Заслужений артист України Ростислав Василенко. Він був автором, режисером та виконавцем веселого скечу „Клептоманія" – разом зі співачкою Дарією Зєлик та Ігорем Зєликом. Також Р. Василенко та Д Зєлик виконали жартівливу пісню-картину „Ой, під вишнею". А гумореска „Репатріяція" – у виконанні Р. Василенка нагадала часи, коли совєтські людолови полювали за нашими людьми, щоб вивозити їх на „родіну" і як наші люди боролися з тим лихом. Орест Гаврилюк,бадьоро заспівав латиною кілька строфок з „Ґаудеамус Ігітур". Мабуть, проф. Микола Чубатий, який вчив нас латину, був би дуже задоволенийт...

У своїх споминах Христя Паліїв–Турченюк згадала трьох учителів, які мали великий на неї вплив. Це була д-р Марія Пшепюрська–Овчаренко, проф. Микола Чубатий та наш катихет о. Юрій Ковальський. Були це непересічні учителі, які розбуджували бажання в учнів постійно прагнути до кращого. Отець Юрій Ковальський, колишній в'язень німецького концтабору, став не тільки нашим учителем та катихетом, але, як справедливо зауважила зауважила Христя Турченюк, совістю нашої ґімназії. Свій спомин закінчила Христя Турченюк відповідним до нагоди віршем І. Франка „Не забудь, не забудь – юних днів, днів весни".

Ювілейна промова, яку виголосив Любомир Гевко, ґрадуант останньої матуральної кляси в Міттенвальді, перенесла нас думками у міттенвальдську минувшину. Л. Гевко привітав всіх присутніх від себе та своєї дружини Наталки, яка, за його словами, також почуває себе міттенвальдкою – на підставі його багатьох міттенвальдських розповідей. Любомир Гевко пригадав нам, як глибоко ми мусимо бути вдячними нашим батькам за те, що вони зуміли створити так високо поставлене шкільництво – поза межами рідного краю, без фінансових засобів, в тяжких обставинах перебутої гіркої минувшини та дуже непевної будучности. Що наші школи стояли на високому науковому рівні – це також було заслугою кваліфікованих і відданих справі учителів. Любомир Гевко подав нам цікаву статистичну довідку: 90 відсотків випускників його матуральної кляси закінчили університетські студії.

Я хочу тут ще згадати про наш музичний інститут, де також панував високий рівень навчання. Директором його був відомий музиколог д-р Зеновій Лисько і він мене вчив гри на фортепіяні. Відбувалися різні клясичні концери. Колишній учень музичної школи Володимир Бандера часом мені нагадує як ми грали дует на пописі – він на скрипці, а я на фортепіяні.

(Закінчення на стор. 20)

Друга конференція з лікування новонароджених

КИЇВ. – 27-28 жовтня у Науково-практичному медичному центрі дитячої кардіології та кардіохірургії відбувся Всеукраїнський форум „Актуальні питання лікування вроджених вад серця“. Конференцію організували Фонд допомоги та розвитку „Дітям Чорнобиля“ (ФДРДЧ) та Науково-практичний медичний центр дитячої кардіології та кардіохірургії, за сприяння Міністерства охорони здоров'я України. Це вже друга міжнародна конференція, на якій були розглянуті питання діягностики, медикаментозного і хірургічного лікування вроджених вад серця, а також підходи до надання кардіохірургічної допомоги дітям з вродженими вадами серця.

Актуальність форуму підтверджує той факт, що в Україні щорічно народжується 5 тис. дітей з різноманітними вадами серця, 3 тис. з яких потребують термінового хірургічного лікування. Кожен рік 2 тис. дітей помирають, так і не дочекавшись медичної допомоги...

Під час урочистого відкриття форуму з промовами виступили заступник міністра охорони здоров'я України Ю. Гайдаєв, заступник Посла США в Україні Шили Гволтні і президент ФДРДЧ д-р Зенон Матківський.

У праці форуму взяли участь понад 300 спеціялістів з усіх областей України в галузях кардіохірургії, кардіології, анастезіології та інтенсивної терапії, неонатології та педіятрії, функціональної діягностики. Під час форуму провідні спеціялісти з США д-р Стівен Е. Ліпшульц - голова департаменту педіятрії, професор медицини (онкології) медичної школи („Leonard M. Miller School of Medicine“) університету Маямі, д-р Стівен Е. Шульц – директор департаменту реанімації та інтенсивної терапії новонароджених медичної школи університету Маямі, д-р Еліот Р. Розенкранц - директор департаменту хірургії вроджених вад серця медичної школи університету Маямі, виступили з доповідями про нові можливості у відділенні реанімації та інтенсивної терапії для хворих з вадами серця, про значення перинатальної діягностики, а також дооопераційної та післяопераційної інтенсивної терапії у дітей з вродженими вадами серця. Д-р Ілля Ємець виступив з доповіддю про стан кардіохірургії немовлят в Україні.

„За дослідженнями, причиною зростання серцево-судинних захворювань стала Чорнобильська катастрофа. На жаль, зусилля держави подолати її наслідки, є недостатніми. Прикро, але економічна та соціяльна нестабільність завдає найбільшої шкоди тим, хто найменш захищений і потребує нашої допомоги, – сказав д-р Зенон Матківський. – І тому ми повинні зробити все можливе, щоб надати таку сучасну висококваліфіковану медичну допомогу, щоб діти України увійшли у доросле життя повністю здоровими людьми“.

Євгенія Медведенко

На фото (зліва): дитячий кардіохірург д-р Ігор Мокрик, д-р. Стівен Е.Ліпшультс, д-р Зенон Матківський, Ю. Гайдаєв, Шили Гволтні, д-р Ілля М. Ємець

Вшановано...

(Закінчення зі стор. 5)

переконатися в плідності наукового та організаційного максималізму Омеляна Пріцака, який, долаючи багато різних житейських перешкод, закликав своїх помічників: „Роби те, що потрібно, понад можливе" (це життєве кредо професора нагадав у своєму виступі д-р Зенон Когут). А д-р Майкл Флаєр висловився ще красномовніше, порівнявши Омеляна Пріцака з динамомашиною, живим „перпетуум-мобіле" та нагадавши, що колеги жартома називали професора „торнейдо".

І справді, маючи в 1971р. фінансування для створення у Гарварді заледве однієї катедри, Омелян Пріцак поставив перед собою та своїми помічниками завдання створити не одну, а три окремі катедри – історії, літератури, мови, а тоді вже на цій основі – й Український науковий інститут Гарвардського університету (УНІГУ). Детально розповідалося ще про один з прикладів професорової грандіозности та максималізму – створення книгозбірні та видавничого проєкту „Гарвардської бібліотеки давнього українського письменства".

На думку д-ра Майкла Флаєра, жодна з інших слов'янських діяспор Америки не змогла досягти наукових здобутків, подібних до тих, які ми сьогодні обговорюємо.

Промовці говорили про особливі часи для для україністики в рамках традиційних славістичних студій, часи наприкінці шістдесятих – початку сімдесятих років минулого століття. За словами д-ра Григорія Грабовича, це була ситуація своєрідного *window of opportunity*, і навряд чи щось подібне в осяжному майбутньому могло б повторитися. Кожний вчений має бодай раз у житті блискучу нагоду започаткувати цілу наукову школу, новий перспективний напрямок теоретичних досліджень. Кожна людина щось таке має в житті. І треба постійно бути готовим скористатися таким щасливим випадком, хоча й не кожному це до снаги. Лише вчений з великою енергією готовности відповісти на несподіваний виклик здатний вповні опанувати нові обставити та не випустити з рук стерно. Саме таким виявився д-р Омелян Пріцак, зовсім незадовго до цього прибувши з Німеччини і не маючи якогось спеціяльного досвіду в американському академічному житті, - наголосив д-р Френк Сисин.

Професор Омелян Пріцак зумів надати україністиці міждисциплінарного характеру, залучив до праці в Інституті вчених з різних ділянок знання, дослідників з США, Польщі, Росії, Західньої Европи. Завдяки діяльності Інституту україністика вийшла на широкі обшири, і по суті саме в цей час українську історію в західньому науковому світі стало можливим трактувати як щось осібне, подібне до історії таких країн, як Німеччина, Франція, Італія, сталася леґітимізація українського коріння нашої американської діяспори, - вказав у своєму виступі д-р Роман Процик.

Ентузіязм, героїзм, позитивізм – такі прикмети зберігав професор до останніх днів свого життя, - зазначив у своєму виступі о. д-р Борис Ґудзяк і подав кілька яскравих спогадів, які стосувалися особистої зустрічі Омеляна Пріцака з кардиналом Каролем Войтилою. Д-р Любомир Гайда повернувся у спогадах до своїх докторантських років та до того, як Омелян Пріцак спрямовував його досліди східніх елементів у тексті „Слова о полку Ігоревім". Розвеселила присутніх розповідь д-ра Френка Сисина про випуски у Гарварді гумористичного журналу „Also" – це не англійське *also*, а німецьке однозвучне слівце, яким професор Омелян Пріцак любив глибокодумно заповнювати павзи.

Кожну людину він трактував, як партнера до розмови, - про це так чи інакше згадували усі промовці. У тому, що останні слова – щира правда, довелося переконатися і авторові цих рядків, коли на початку дев'яностих років професор Омелян Пріцак у Київському державному університеті читав для студентів та ширшої публіки лекції з давньої історії України. Запам'яталося, як переконливо розповідав професор про різницю між царськими скитами та скитами-орачами, про те, що скити були надзвичайно успішними в приборканні дикого коня та революційному винайденні стремена – спорядження, яке вивільняло руки і цим поклало початок військовій кінноті.

У перервах та після лекції кожний, кому заманеться, міг спокійно підійти до професора, і той тактовно вислуховував найхимерніші розумування, нерідко цілковито протилежні тому, про що він щойно говорив з катедри. Неглибокі романтики, які в усіх випадках життя годинами ладні були одноманітно говорити про способи збереження рідної мови та шкідливість мовної асиміляції, раптом здобували можливість подивитися на проблему з зовсім іншого боку, коли професор на їхні імпульсивні слова обзивався в тому сенсі, що кожне твердження має бути прив'язане до певного історичного часу і що для стародавніх дописемних племен „змінити мову повсякденного вжитку означало не більше, аніж скинути одну сорочку та вдягнути іншу".

А ще говорили промовці того вечора про те, що професора Омеляна Пріцака вирізняла особлива шляхетність і в його ставленні до студентів не було такого випадку, щоб він не мав для когось з них часу. Як згадував д-р Григорій Грабович, перед тим, як професора забрано до шпиталю на дуже складну операцію, і не знати було, чи він після неї житиме чи ні, Омелян Пріцак, неначе патріярх, скликав до себе своїх студентів, і ось уже сам цей жест – цілком незвичайний для модерного реалістичного та вільного від зайвих сантиментів наукового світу - засвідчив глибінь його поваги до учнів та до науки, яку він узявся їм викладати. Не було це, як і багато інших епізодів з життя Омеляна Пріцака, - підсумував д-р Григорій Грабович, – виявом донкіхотства, а було в постаті видатного нашого вченого щось правдиво героїчне, і цим він зумів запалити багатьох гідних його слави послідовників.

Сергій Панько

Наукове Товариство ім. Шевченка просить звернути увагу на потребу доповнення до повідомлення, яке було надруковане в газеті „Свобода" за 20 жовтня 2006 р. „Стипендії і ґранти Наукового Товариства ім. Шевченка в Америці, НТШ-А" до поданого списку „Стипендійні фонди" необхідно додати фонд Зенона і Юлії Петешів, що призначений на музику (скрипка).

Урочисто відкрився найновіший Український культурний центр

В супроводі триденнних урочистостей, від 10 до 12 листопада, відбулося відкриття нового Українського культурного центру у Випані, Ню-Джерзі. 10 листопада відбулося благословення нової парафіяльної резиденції, а 11 листопада, з участю трьох Владик наших Церков, – відкриття Центру. Пізніше того ж дня в будинку Центру відбулися перший бенкет і забава. Як подавала „Свобода" в чч. 44 і 45, Український культурний центр у Випані є частиною парафіяльного комплексу Української католицької церкви св. Івана Хрестителя.

12 листопада відбувся урочистий перехід в нове приміщення Української католицької церкви св. Івана Хрестителя. Останню відправу в церкві, що досі містилася на Джеферсон ровд у Випані, відслужив о. Роман Мірчук за участи великого числа віруючих – парафіян і гостей. Після Панахиди і Благальної пісні почався хресний хід, під час якого співав церковний хор, діти посипали шлях до нової церкви пелюстками квітів.

Танцюристки ансамблю „Іскра" вітають гостей перед бенкетом

Момент входу до будинку Центру в суботу, 11 листопада.

В новому Центрі, зліва – професор Тарас Гунчак, Рос Челак, архітектор будинку Центру Тарас Добуш, Керин Челак. Фото: Р. Гадзевич

Від наймолодших до найстарших члени наших молодіжних організацій СУМ і Пласт брали участь у відкритті Центру.

Члени Будівельного комітету і гості, (стоїть перший зліва) представник від повіту Моріс Джозеф Паначіо і (стоїть перший справа) посадник міста Ґеновер Роналд Франціолі , в центрі стоять (зліва) Архиєпископ УПЦ в США Антоній, Миpoполит УКЦ Стефан, Єпископ Стемфордський УКЦ Павло, які спільно відправили Молебень.

Урочисто відкрився найновіший Український культурний центр

Митрополит Стефан 12 листопада освячує нове приміщення Центру.

Хор церкви св. Івана Хрестителя 12 листопада ц. р.

Ведучий вечірнього бенкету в суботу, 11 листопада, Михайло Козюпа і Нуся Денисик.

В п’ятницю, 10 листопада, Владика Михайло Кучм’як (перший ряд, посередині) поблагословив нову парафіяльну резиденцію. Фото: Р. Г.

Навіть наймолодші наші діти гордяться своєю українською спадщиною.

Хресний хід 12 листопада очолює о. Роман Мірчук

Урочисто відкрився найновіший Український культурний центр

Танцювальний ансамбль „Іскра" виступав в суботу, 11 листопада, перед учасниками відкриття Українського культурного центру. Фото: Р. Гадзевич

Орест Куцина, голова Будівельного комітету Центру, отримує оплески і щиру вдячність від понад 400 учасників бенкету. Фото: Р. Челак.

Пізно увечорі в суботу, 11 листопада, в новій залі Центру молодь демонструвала свої таланти під час забави. Фото: Р. Челак.

Український культурний центр у Випані напередодні відкриття.

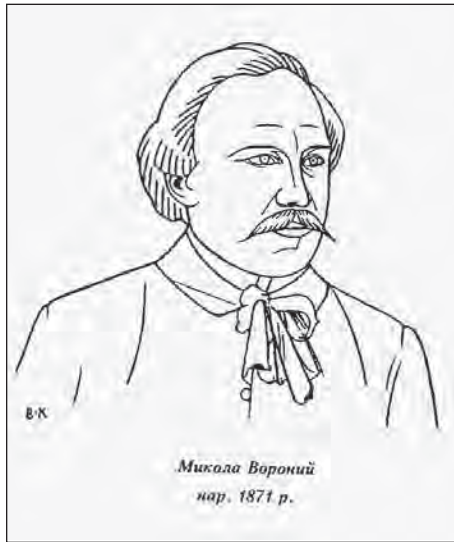

Парафіяльна резиденція

Вхід на терен Церкви св. Івана Хрестителя і Культурного центру

„Високих дум святі скрижалі“

Мал. В. Кричевського

6 грудня минає 135 років від дня народження талановитого поета – новатора, активного перекладача з європейських літератур, критика, мистецтвознавця, культуролога Миколи Вороного. До цього потрібно додати його інтенсивну діяльність на театральній ниві, де він виявив себе і актором, і режисером. Чи не забагато для однієї людини? Та ні, бо, як він писав, його:

Душа бажає скинути пута,
Що в їх здавен вона закута,
Бажає ширшого простору –
Схопитись і злетіти вгору...

Народився Микола Кіндратович Вороний 6 грудня 1871 р. в сім'ї ремісника на Катеринославщині (тепер Дніпропетровська обл.) Прапрадід його по матері П. Колачинський був ректором Києво-Могилянської академії, прапрадід по батькові – гайдамака.

Напевно, цим і пояснюється характер М. Вороного – бунтівливий і розважливий водночас.

Кров кипить! Ставай на прю!
Хто відважний? Хто завзятий?
Згинь же, вороже проклятий!
Я бажанням жить горю!

Непростий і неоднозначний був життєвий шлях талановитого письменника. Освіту Вороний здобував спочатку в Харківському, а потім в Ростовському реальних училищах, згодом у гімназії в Ростові-на-Дону, де зачитувався Майном Рідом, Жулем Верном, Вальтером Скатом та ін.

З гімназії виключений за зв'язок з народницькими організаціями, з забороною вступати до вищих шкіл. Все ж вищу школу закінчив – вчився у Віденському, пізніше на філософічному факультеті Львівського університету. Тут він зблизився з Іваном Франком, який для тодішньої молоді був „товариш в боротьбі за волю, войовник, проводир і сіяч, що сіяв кращу долю, будівник, що клав величний храм будуччини і вірив, що прийде нове життя у світ“ („Похорон Франка“).

Поетична творчість М. Вороного розпочалася в 1893 р., і перші поетичні збірки побачили світ у Києві („Дзвін“, „Сяйво“, „Рада“), окремі ж поезії з'явилися і в галицькій пресі, зокрема в „Зорі“ (яку деякий час редаґував у Львові), „Літературно-науковому віснику“. У 1901 р. поет опублікував програмну естетичну відозву до українських письменників. Він закликав їх взяти участь в альманасі „З-над хмар і з долин“ (1903 р.), який змістом і формою мав наблизитися „до нових течій і напрямів европейських літератур“.

Почалась полеміка. Після публікації Франкової полемічної „Посвяти Миколі Вороному“, доданої до поеми „Лісова ідилія“, Вороний пише віршовану відповідь „Іванові Франкові“, в якій роз'яснює суть своєї естетичної програми. Він зовсім не закликав поетів відмовлятися від громадянських, громадських тем, навпаки, сам боровся словом не тільки з ворогами, а й з „млявими та недужими“, з „байдужими“ до актуальних проблем.

Але коли повсякчас битись,
По серце може озлобитись.
Охляти може, зачерствіти,
Зав'януть, як без сонця квіти.

Він закликав до висвітлення тем, пов'язаних з духовністю людини, з красою, яка її підносить.

Краса! На світі цім краса –...
Мій друже! Я красу люблю
Як рідну Україну!

М. Вороний привітав події 1917 р., але не визнав жовтневого більшовицького перевороту в Росії. Він радісно привітав будівництво української державности, відгукнувся на них маршовою піснею (муз. Я. Ярославенка) „За Україну“, яка виконувалася на всіх урочистостях в Галичині. Які чудові слова:

„За Україну,
За її долю.
За честь і волю, за народ“...

Якби теперішні чільники ВР і Уряду пригадали значення такого поняття, як Честь і, нарешті, подумали про Народ, про дальшу долю України!.

Патріотичним патосом насначена його поезія цього періоду, наприклад, „Коли ти любиш рідний край“, „Пісня повстанців“, „За Україну“, „Любий сину України“, „Патріот“, „Україно, мамо люба“ і ін. Твори М. Вороного революційної доби, як і поезії О. Олеся, П. Тичини відбивають неповторну красу народження нового світу, передають сподівання народу стати господарем у своєму краї.

Загибель УНР зумовила у 1920 р. виїзду поета за кордон: спочатку жив у Варшаві, а потім перебрався до Львова, але постійно мріяв повернутися додому. І мрія збулася. Він повернувся до Києва, його привітали М. Рильський та П. Тичина. Вороний повірив фарисейським обіцянкам радянської України.

Але 30-ті роки стали для України і Вороного початком жахіть, принижень, переслідувань. Йому згадали все: і сумніви, і виїзд за кордон. Та найголовнішим звинуваченням поетові були його твори, які аж ніяк не вписувалися в переможні марші сталінської епохи. Йому заборонили жити в Києві. Якийсь час мешкав у селі поблизу Воронежа, згодом – на Одещині. Не склалося особисте життя. У 1937 році заарештовано й розстріляно його сина – поета і публіциста Марка. Твори батька і сина були заборонені, вилучені з бібліотек, шкільних програм. Весною 1938 р. заарештовано десятки людей, в тому числі і Миколу Вороного.

7 червня 1938 р. було розстріляно поета. Так було трагічно перерване життя сина і батька, невинних і чесних патріотів, я їхні імена приречені на забуття. Але не забулись. 27 вересня 1956 р. О. Гончар і Ю. Смолич надіслали запит прокуророві УРСР і прохання переглянути питання реабілітації репресованого поета. І 10 листопада 1957 р. його реабілітовано. Це вселяло надію, що віра поета у воскресіння нації,

(Закінчення на стор. 21)

СПОРТ

Нова перемога з футболу

„Чорноморська Січ" – „Парсипані Рейдерс" – 5:0
„Чорноморська Січ" – „Юніон Тікос" СК – 2:2

5 листопада футбольна команда „Чорноморська Січ" у змаганні за чашу з футболу штату Ню-Джерзі з командою „Парсипані Рейдерс", однією з провідних дружин в повіті Моріс, здобула перемогу – 5:0.

Протягом першої половини суперники були майже рівнорядними партнерами в грі з українцями, зокрема у швидкості і у володінні м'ячем. Але з бігом часу вони втрачали фізичні сили, і українські футболісти поступово переймали ініціятиву, частіше володіли м'ячем.

На 41-ій хвилині, після чергової акції нападу „Ч. Січ", Карло Вільбур з гарної подачі Данила Левицького – Андрія Кудрика відкрив рахунок – 1:0. Другу половину гри „січовики" розпочали швидкими атаками і здобули чергових 4 ґолі. На 40-ій хвилині Данило Левицький з подання Андрія Панаса – Тараса Оконела підвищив вислід – 2:0. Через шість хвилин Марко Гординський вдало перейняв м'яч від нападника гостей, провів декілька метрів і з далекої віддалі сильним ударом послав його в сітку воріт – 3:0. Чергові два ґолі, що остаточно розгромили суперника, здобув Лорент Делавакс, використавши гарні подачі граючих тренерів „Ч. Січі" Андрія Панаса і Гриця Сергієва. Крім згаданих футболістів, в складі дружини виступали Алeксандер МкДоналд, Роман Хомик, Степан Колодій, Лесь Миськів, Антін Данес, Колін Магер, Філіп Сампенос.

12 листопада ц. р. в чергових іграх чемпіонату в напівпрофесійній Центральної дивізії Ґарден-стейт сакер-ліґи Ню-Джерзі дружина „Ч. Січі" провела змагання на виїзді з сильним клюбом „Юніон Тікос" і закінчила гру внічию – 2:2. В першій половині Карло Вільбур здобув ведення, але господарі вирівняли вислід – 1:1. В другій половині господарі вийшли вперед – 2:1, після чого Марко Гординський з подачі Андрія Панаса здобув ґоля – 2:2. Дощ і мокре поле утруднювали ведення швидкої гри, якою відзначається дружина „Ч. Січі".

Омелян Твардовський

Зустрілися...

(Закінчення зі стор. 13)

Пригадую також активне пластове життя в нашому таборі. В міттенвальдських горах відбулося Джемборі, на якому зустрілися пластові друзі з різних таборів. Мій батько, інж. Лев Пушкар, ніс відповідальність за весь електричний відділ в міттенвальдському таборі, й тому саме його співпрацівники інсталювали електрику на терені пластової зустрічі. Пригадую, як мені було приємно, що гарно освітлена площа Пластового Джемборі була подарунком мого батька та його добрих співпрацівників...

У заключному слові Любомир Гевко запропонував нам влаштовувати наші зустрічі щорічно й також кинути заклик до наших письменників, щоб видати книжку, присвячену еміґрації 40-их років, ґенерації наших батьків, бо вони цього вповні заслужили.

На закінчення бенкету ми всі співали „Міттенвальдську ностальґію", яку написав з нагоди нашого вілею Ростислав Василенко. Подаю її в скороченні:

Ми були всі молодії,
Мали мрії і надії,
Про Америку щось чули,
Україну не забули...

В понеділок, після спільного сніданку, всі прощалися....до наступної зустрічі!

Дарія Пушкар Шуст

„Високих дум...

(Закінчення зі стор. 19)

яку він висловив у поезії „Привид“ – у формі розмови з великим Кобзарем, таки колись здійсниться. На докори Кобзаря, що „Занедбали й те, що мали, землячки кохані, славних прадідів великих правнуки погані“, поет відповів:

„Мій батьку, Тарасе!
Люблю я Вкраїну, –
Але... Нам приборкано крила,
Хробак лихоліття нам
серце сточив,
Але не сточив він любові до діла
І творчої сили він в нас не убив.
Та сила – ознака живого народу
І слушний час прийде –
вона стрепенеться
Всіх нас об'єднає, докупи зіллє...

І ми вірили, що, нарешті, перемога“ Майдану „нас докупи зіллє.

Не так сталось, як мріялось. Навіть Універсал єдности (тільки назва залишилась) єдности не приніс. Не кажу вже про те, що дії зверхників нагадують байку „Лебідь, Щука і Рак“, а подивімось на ту „єдність“ у залі Верховної Ради. Що це за цирк з нашою символікою? Що це за різнокольорові фестивальні прапорці перед брехунами-депутатами? І це не турбує Президента, голову ВР? Та ж хтось же мусить спам'ятати це зборище і нагадати таки про честь, про те, що Україна постала на крові й костях багатьох патріотів!

А доробок М. Вороного – міцна і надійна частка того підмурку, на якому творилась наша держава, духово міцніла українська нація.

Оксана Шараневич,
членка 33-го Відділу СУА в Пармі

ГОЛОВНА УПРАВА ТОВАРИСТВА ВОЯКІВ УПА
складає подяку за пожертви на хворих і інвалідів УПА
в Україні в пам'ять Мирослава Климка-Яреми

по $ 200 Альпин Людмила, Боднар Богодар і Оксана;
по 100 Брожина Зеня і Евген, Футала Богдан, Гошовська Ірина, Климко Галина, Коцибала Святослав, Ґізеля, Арк., Ковальчин Михайло, СУМА (Йонкерс) ФСУ;
75 Бойчук Анна;
по 50 Баранкевич Христина і Стефан, ДеБриин Оля і Том, Футала Лев і Галина, Футала Мирослав, Кулинич Оксана, інж. Павлюк Борис і Ніля, Щур Любомир і Леся, Шміґель Мирослав;
40 д-р Салег Джин;
по 30 Босяк Анна, Кіцюк Ярослав і Марія, Ковалик Богдан і Ірина;
по 25 Дашко Мирон, Козіцький Володимир і Анна, Ревак Семен і Йоан, Шашкевич Анна, Щур Володимир і Емілія;
по 20 Івасютин Дмитро, Кіцюк Ярослав мол., Кулчицький Володимир, Кулинич Петро, Микитин Павло і Надя, Сидор Володимир і Люба, Шкафаровський Петро і Марія, Уздейчук Володимир і Марія, Веприн Олег, Зварич Михайло.

Разом 2,030 дол.

НА „ЛІТОПИС УПА“:
$ 50 Ковальчин Михайло.

Родина Покійного цією дорогою складає щиру подяку всім за участь в похоронних відправах, за вислови співчуття і за пожертви. Спасибі Вам.

ГОЛОВНА УПРАВА ТОВАРИСТВА ВОЯКІВ УПА
складає подяку за пожертви на хворих і інвалідів УПА
в Україні в пам'ять інж. Романа Бігуна-Тернистого

$ 200 Євич-Тунстан Іня;
по 100 Бігун Зеновія, Пискір М. і В., Сацюк Олег і Роксоляна, Футала Богдан;
по 50 Ґоляш Надія, Грушецька Марина, Заяць Р. і Н., Снилик Калина, Футала Л. і О.;
30 Проданюк Галина;
по 25 Іллюк С. і К., Кухта Н. Т., д-р Олесіюк Андрій.

Разом 955 дол.

НА „ЛІТОПИС УПА“:
$ 100 Мартинець Зюня і Софія;
50 Ковальчин Михайло;
30 Ковалик Богдан .

Родина Покійного цією дорогою складає щиру подяку всім за участь в похоронних відправах, за вислови співчуття і за пожертви. Спасибі Вам.

Відвідайте вистави Яри

НЮ-ЙОРК. – У грудні Яра мистецька група привозить чотирьох колядників із села Криворівні у Карпатах та представить цілу серію подій на тему гуцульської коляди. Кожна подія буде унікальною. 3 грудня, о 3-ій годині, відбудеться концерт колядників із Криворівні в Українському Музеї (222 East 6th Street, New York, тел.: (212) 228-0110. Спочатку Ольга Шуган зіграє сцену з вистави Яри „Коляда. Дванадцять страв." Тоді колядники заспівають традиційні коляди господарю та господині. Голова колядників Іван Зеленчук заспіває кожну коляду, співають з ним його брат Петро та син Микола, що грає на трембіті. На скрипці та волинці грає Дмитро Тафійчук. Актори Яри Віра Сливоцька та Алісон Гірото заспівають коляди із вистави Яри, а Віталій Жмуд заграє на скрипці із колядниками.

В п'ятницю та суботу, 8 і 9 грудня, о 8-ій год., та в неділю, 10 грудня, о 2-ій год. Яра представить в „Українській Громаді" у Філядельфії дійство в інсталяції „Тече річка. Стародавня коляда в Криворівні" із участю колядників із Криворівні, акторки Яри Ольги Шуган, та філядельфійської співучої групи „Світання." Інсталяція включає фото та відео із коляди у Криворівні. Її створили Ватоку Уено, Вірляна Ткач, Андрея Одежинська, Олександер Хантаєєв та Ванда Фипс. Глядачі перейдуть через інсталяцію та попадуть на коляду в Криворівні. Адреса „Української Громади" у Філядельфії: 800 North 23rd St at Brown Street. Тел.: (215) 684-2180.

В п'ятницю, 15 грудня, о 8-ій год. Яра та Український Інститут Америки представить в Ню-Йорку „Коляду на П'ятій Авеню" із участю колядників із Криворівні, які почнуть колядувати „Чи дома, дома цей пан-господар" традиційно на дворі із трембітами. Опісля виступлять Алексис Кохан із Вініпегу та бандурист Юліян Китастий із своїми новими інтерпретаціями старовинних коляд. Яра також запросила 15 сучасних мистців відгукнутися візуально на старовинні тексти гуцульської коляди. Також вечір буде також відкриттям цієї виставки. Адреса: Український Інститут Америки, 2 East 79th St at Fifth Avenue, New York. Тел.: (212) 288-8660.

В суботу, 16 грудня, від 1-ої до 4-ої, Алексис Кохан, Юліян Китастий та колядники із Криворівні проведуть майстерню співу коляди. На цю майстерню треба записатися заздалегідь телефоном до Яри: (212) 475-6474 або електронною поштою yara@prodigy.net

Колядники з Криворівні

Фото: А. Хантаєв

Від 17 грудня до 5 січня 2007 р. триватиме виставка фотографій із коляди, які зняв Олександер Хантаєв у Криворівні. Адреса виставки: Spring Street Gallery, 110 Spring Street, Saratoga Springs, NY, тел.: (518) 587-6433

На відкритті в неділю,17 грудня, о 4-ій год., виступатимуть колядники із Криворівні.

Від 2003 року мистецька група Яра збирає матеріяли про старовинну коляду на Гуцульщині. На базі цього матеріялу Вірляна Ткач з Ярою створила театральну виставу під назвою „Коляда: дванадцять страв" в театрі „Ля МаМа", фотовиставку в Галерії „Ля МаМа", а також велику інсталяцію-виставку „Тече річка. Стародавня коляда в Криворівні " в Українському Музеї у Ню-Йорку, що включала знимки та відео. Подальші інформації є в інтернеті: www.brama.com/yara

Мистецька група Яра

Іван Зеленчук з колядниками.

Фото: А. Хантаєва

На скрипці грає Дмитро Тафійчук

Батьківщина

Незалежна моя батьківщино,
Вічна ти, наче спів солов'я,
І у гронах червоних калина –
синьока пшенична моя.

На дорогу ми вийшли з тобою,
На широку дорогу життя
І назавжди собі я засвоїв,
Що назад нам нема вороття.

Ми з тієї дороги не звернем,
До кінця нею будемо йти,
Подолаєм незгоди і терни
І досягнем своєї мети.

Незалежна моя Батьківщино,
Вічна ти, наче спів солов'я,
І у гронах червоних калина –
Синьоока, пшенична моя!

Євген Кукіль,
Львів

Про IV Всесвітній форум українців пишуть...

IV Всесвітній форум українців відбувся у Києві 18-20 серпня ц. р. але відгуки його учасників про цю подію продовжують надходити до „Свободи". Подаємо два листи з далеких країв Росії.

... з Камчатки

IV Всесвітній форум українців відбувся, а це – позитив, бо це є поклик до єдності в ім'я майбутнього України. В Україні накопичена неймовірна кількість проблем, які потребують негайного вирішення. І розуміння, підтримка та активна участь з боку світового українства може тільки допомогти успішному вирішенню цих проблем. Консолідуючим осердям українського суспільства покликана стати національна ідеологія з провідною духовною силою, на традиційних моральних засадах національної культури. І саме культурна програма була найорганізованішою на форумі. Можливо тому, що всі культурні заходи присвячувалися 15-ій річниці Незалежности, а головою організаційного комітету з підготування та проведення форуму українців був колишній міністер культури і туризму Ігор Ліховий – дуже діяльний і свідомий українець. При вході до концертної залі була виставка-фотомонтаж про діяльність Клюбу української культури ім. Івана Франка при нашій обласній бібліотеці ім.. Крашеніннікова в Петропавловську-Камчатському.

Форум прийняв звернення до світового українства, у якому зокрема говориться, що у зв'язку з виїздом науковців та спеціялістів за кордон втрати України щороку перевищують мільярд долярів США. Україна набула статусу країни-донора, яка поставляє світові найцінніший національний ресурс - людей. В Україні відсутня державна стратегія збереження і розвитку духовно-інтелектуального ресурсу нації. Завдання щойно створеної організації „Нова хвиля" - об'єднання громадян України, які проживають за кордоном, з метою реалізації й захисту їхніх громадянських, професійних, соціяльних, економічних прав та сприяння їхньому поверненню в Україну. Для подолання проблем світового українства необхідні спільні дії держави й громадських організацій в Україні й за кордоном. Головним завданням при цьому є повернення українців, перед усім її громадян, на Батьківщину.

Основна мета форуму – це об'єднання українців навколо ідеї національного відродження. Утвердження української нації в світі. І хай ці прагнення не залишаться тільки на папері!

Мені пощастило побувати на урочистій академії з нагоди 15-ої річниці Незалежности України 23 серпня в Львівському Національному академічному театрі опери та балету ім. С. Крушельницької, за участю артистів Національного заслуженого академічного українського народного хору імені Григорія Верьовки. Мирослава Філіпова ,голова Центру української культури „Джерело" Томської реґіональної громадської організації, одержала нагороду з рук Президента України на відкритті форуму – орден св. Софії Ш ступеня, який вона з гордістю одягла на це свято. У нас був піднесений настрій і хотілось голосно закричати: „Україна є, Україна буде!"

Після виступу на форумі Любомир Сікора з Дрогобича, голова товариства „Бойківщина", подарував мені запрошення взяти участь у святкуванні 150-их роковин народження Івана Франка в с. Нагуєвичі, музеї-садибі Івана Франка. Мені надзвичайно пощастило, бо я їхала до Нагуєвичів в екскурсійному автобусі, з найкращим екскурсоводом Львова – Галиною Скреметою, яка повезла нас туристичними шляхами Івана Франка. Ми не тільки милувалися мальовничими куточками Прикарпаття, а й слухали надхненну розповідь про життя та творчість письменника, поета, драматурга, історика, етнографа, літературного критика, перекладача, вченого, громадсько-політичного діяча – Івана Франка. Тисячі людей приїхали до Нагуєвичів, щоб вклонитися землі, яка дала Україні і світові титана думки і праці, ступити на ті шляхи, якими пішов він у далекий світ, ступив на тернистий шлях боротьби за щастя і волю свого народу. В урочистостях з цієї нагоди взяв участь і Президент України Віктор Ющенко, який поклав квіти до пам'ятника Івану Франкові.

Стежки Франкового дитинства, повітря, настояне Франковою

(Закінчення на стор. 25)

... з Мурманська

Я хотіла поїхати на IV Всесвітній форум українців. І таки побувала в Києві, на Майдані, в Сумах, як і плянувала. Форум відбувся в дуже суперечливий для України час. Тепер є над чим подумати і зробити певні висновки.

Знову у знову подумки дякую Євгенові Савенкові з Нижньокамську та Мирославі Філіповій з Томську – ці сподвижники українського культурно-просвітянського руху в Росії одержали заслужені нагороди урочисто і публічно. Але я не оминула б відзначити державною нагородою Василя Бабенка з Башкортостану, який вже давно ввійшов в історію українського культурно-освітнього руху і цього разу зробив для нас подарунок - за його сприяння вийшла у світ книга „Українська публіцистика в Росії".

Хто укладав список людей, що мали зустрічатися з провідниками держави? На таку раду людей запросили без попереднього порядку денного, пізно ввечері… Наше представництво в Раді правління УВКР також плекає виключно свої інтереси. Бо як можна зрозуміти, що в книзі, яка була видана УВКР напередодні Форуму, визначення географічного поля українства починається тільки від Карелії і далі на схід.

Закривають Форум представниця від Карелії і старший пан з Австралії. Оце така незрозуміла „підрізана" географія… А чому було б не дати слово на закритті Форуму молодому патріотові з нашої мурманської громади, голові Союзу української молоді Мурмана – Миколі Малусі? Адже на Співочому Полі переважна частина присутніх – молодь! І з географією було б усе гаразд… Відсунули молодь і від можливости працювати у складі Ради УВКР. В такий спосіб ми крокуємо не в майбутнє, а сунемо в минуле! Не шануватись молоддю – оце вже тисячу кроків назад! Але я вірю в те, що й крапля може стати морем. Це ми, старші, ще десь там прогальмовуємо на скрижалях історії, а молодь, наче жива вода, вирує пошуком, підноситься над буденним, шукає свого призначення в новітній історії свого народу.

Було б несправедливо не сказати про приємні моменти перебування в Києві. Дуже добру і цікаву промову виголосив президент СКУ Аскольд Лозинський. Щиросердними оплесками приєдналась до присутніх в залі, коли А. Лозинського нагороджував Президент України. Києво–Могилянська академія – гостей і делеґатів Форуму від мурманської НКАУ було чимало, ми брали участь у праці майже всіх секцій. Алла Марчук була відряджена до жіночої секції, Катерина Ширко окреслила низку питань, які запропонувала на розгляд в духовний секції, мені, як одному з редакторів незалежного сайту „Кобза - українці Росії " було дуже цікаво в інформаційній секції, де мені передали мій щойно надрукований допис, який я писала вночі перед виїздом до Києва. Несподіванкою було те, що це зробила була газета „Донеччина" з мого юначошкільного Донбасу. Генеральний директор Всесвітньої служби радіо України Олександер Дикий запросив на радіо – цілу годину я була разом з ним в прямому радіоетері - це були чудові миті душевної злуки з величезною авдиторією українських слухачів.

Я радо зустрілась з головою Союзу Українок України Лілею Григорович та союзянкою Ростиславою Федак, була приємно вражена тим, що мене знає стільки наших славних українок.

Володимирський Собор. Покоління шістдесятих прощається з Надійкою Світличною. Коли скінчиться жалобна Панахида, труну з покійною, що подолала шлях аж з далекої Америки, прийме рідна українська земля. Присутня і молодь. Вдивляюсь в сумні очі Миколи Жулинського, Михайла Гориня та відомих правдоборців Василя Овсієнка та Євгена Сверстюка.

Президент України Віктор Ющенко теж прийшов схилити голову перед світлою пам'яттю славної доньки України.

Після денних засідань і безлічі зустрічей – концерти. Палац „Україна" наповнюється українським співом з усього світу. Я не лукавила, коли запевняла Анатолія Авдієвського в тому, що наша рідна українська пісня, і в першу чергу

(Закінчення на стор. 25)

Мурманська делеґація на Форумі.

„Іван-Теодор Рудницький: життя на тлі історії“

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. – У ґалерії УОКЦентру відбулась презентація книжки д-ра Людмили Качмар (Львів, Видавництво „Астролябія, 2006 р.). Презентація була організована 43-ім Відділом СУА. Вечір відкрила голова Відділу Анна Максимович. Привітавши присутніх, вона представила автора книги д-ра Людмилу Качмар, що прибула з України. Програмою провадила імпрезова референтка 43-го Відділу СУА Людмила Чайківська.

Від імені Філядельфійського осередку НТШ голова Ярослав Заліпський привітав родину проф. Леоніда Рудницького, розповів, що „сама книжка відображає життя батька проф. Леоніда Рудницького на тлі історії першої половини ХХ ст., що дає нам образ української інтеліґенції того часу, їхні змагання та досягнення“. Він розповів про автора книги д-ра Людмилу Качмар, доцента катедри театрознавства та акторської майстерності Львівського національного університету ім. І. Франка, дослідника проблем української політичної еміґрації ХХ ст.

Редактор газети „Америка“ мґр. Осип Рожко відзначив, що „історик Людмила Качмар дала нам добре досліджену, гарно документовану і опрацьовану книгу про життя одного з творців Листопадового Чину поручника Івана-Теодора Рудницького, який участю у цьому славетному Чині з'єднався навіки з цією подією і разом з нею увійшов в анали української історії ХХ ст.“ Також розповів багато історичних фактів.

Зліва: Ірена Рудницька, Анна Максимович, д-р Людмила Качмар, Людмила Чайківська і д-р Леонід Рудницький

Автор книги „Іван Теодор Рудницький: життя на тлі історії“ д-р Людмила Качмар в своєму виступі відзначила, що ця „презентація відбувається напередодні урочистого вшанування українським громадянством Листопадового Чину. Але, незважаючи на те, що з 1918 року сплило вже дуже багато років, не все досліджено про події тих далеких листопадових днів, не всі імена їх героїв повернуто історії. Зокрема у політичному забутті незаслужено перебувало ім'я сотника Івана-Теодора Рудницького. Моїм бажанням було повернути Україні ім'я її героя, а історичній науці – невідомі спогади, які залишив Іван-Теодор Рудницький про Листопадовий Чин і про долю Української Галицької Армії“, – підкреслила автор. Вона прочитала уривки з книги та свої дослідження про життєвий шлях військового, громадсько-політичного діяча, адвоката, д-ра Івана-Теодора Рудницького.

З думками по Листопадові дні та їхню ролю в нашій еміґраційній історії в Америці поділився д-р Олександер Лужницький. Він розповів коротку історію, пов'язану з родинними подіями сім'ї Івана-Теодора Рудницького й о. Лужницького.

Син Івана-Теодора Рудницького проф. Леонід Рудницький висловив вдячність авторові книги за ті дослідження, які вона провела в архівах Австрії (добре володіючи німецькою мовою) про життя його батька періоду Першої світової війни, знайшла відповідні документи в українських архівах та в Празі в чеських архівах. Д-р Л. Рудницький згадав про зустріч його батька з Василем Вишиваним. На закінчення д-р Леонід Рудницький подякував всім присутнім, які прийшли вшанувати автора книги та вшанувати пам'ять його батька.

Філядельфійський хор „Аколада“ виконав низку українських пісень під диригентурою Богдана Ґенґала. Ще довго точились розмови та спогади за чашкою кави та солодким, яким пригостили членки 43-го Відділу СУА. Д-р Людмила Качмар відвідала також Українську бібліотеку УОКЦ, була приємно вражена побаченим і почутим, висловила найкращі побажання та сподівання на наукову співпрацю в книзі для гостей бібліотеки.

Г. Дзівак

... з Мурманська

(Закінчення зі стор. 23)

народна, вирує над часом і простором, і над відстанями також…

Зустрічаюсь з представниками Українського культурного центру в Москві. Переймаюсь болем з того приводу, що Президент так довірливо повернувся до слів, сказаних Василем Думою на адресу Центру на Арбаті. У всьому потрібно розбиратись виважено. Культурний центр в Москві – завжди привітний до нас, українців Росії, цікавий і рухливий в роботі.

Але найбільша радість – новітня українська молодь. Нашу мурманську делеґацію приємно вразила молодь на вулицях Києва, в метро, на Співочому Полі. Ми не побачили жодної пляшки пива в руках хлопців, а тим паче – дівчат. Не було чути і лайки, такої розгульної на вулицях і в громадському транспорті Росії. На кожному кроці продивлялось повернення до національних духовних традицій - в мові, в одязі, в поведінці, в піснях!

Наталя Литвиненко-Орлова

... з Камчатки

(Закінчення зі стор. 23)

музою, криниця з цілющою водою, прекрасні околиці, розкішна природа мальовничого передгір'я Карпат – все це Нагуєвичі – колиска Франкового генія. І я там була! І звучать і вічно звучатимуть мені, як молитва, слова великого сина українського народу Івана Франка:

Земле, моя всеплодющая мати,
Сили, що в твоїй живе глибині,
Краплю, щоб в бою сильніше стояти,
Дай і мені!

Едіта Познякова,
керівник Клюбу української культури ім. Івана Франка
м. Петропавловська-Камчатського, Росія

Авенір Коломієць – поет з Бережниці

Ім'я і творчість визначного волинянина, письменника, журналіста Авеніра Коломійця впродовж панування більшовицького тоталітарного режиму замовчувались, а нині настав час воскресіння літературної спадщини і доброго імені нашого славетного земляка.

Авенір Коломієць народився 1905 року в містечку Бережниці, яке на той час належало до Луцького повіту, в родині свідомих українців. Його батько був правник за освітою і працював у волосному управлінні, мати, як і прийнято на ті часи, вела домашнє господарство. У 1920 році він вступив до Волинської духовної семінарії, де впродовж шести років був найкращим учнем кляси. В семінарії працював гурток української мови і літератури, який вів. о. Филимон Кульчинський. Учні писали свої реферати, до свят готували читання поезій, аматорські сцени та інше. Активним членом цього гуртка був Авенір Коломієць, а його перші художні твори були написані ще під час навчання у семінарії під керівництвом о. Филимона Кульчицького. У 1926 році Авенір Коломієць продовжив своє навчання на теологічному факультеті Варшавського університету.

З 1928 року в журналі „Літературно-науковий вісник" почали з'являтися його високої проби модерні поезії і з того часу творча праця аж до останніх днів заповнила його життя. Його наставниками в університеті були відомі професори Іван Огієнко (пізніший Митрополит Іларіон), Павло Зайцев та інші. Іван Огієнко відпочивав влітку в Бережниці та в сусідньому Кураші і разом з своїм учнем оглядав предмети сакрального мистецтва та багаті архіви і бібліотеки, в яких зберігались інкунабули з місцевих церков Різдва Пресвятої Богородиці і Преображення Господнього.

Журнал „Літературно-науковий вісник" з 1922 по 1932 рр. виходив у Львові і належав до найпрестижніших видань українських письменників. Перший вірш, надрукований Авеніром Коломійцем в цьому журналі, був „Книжки, чорнильниця, замок". У ньому відбито його тогочасне світобачення:

Я сам. В мені акорди сил –
І відступ ворога тривожний.
„Живи, нащадок переможний!"
І усміх предків із могил.

Наступного року в журналі було надруковано дев'ять його поезій, наповнених філософією життя. Де б не був Авенір Коломієць, невмирущим в його серці було містечко Бережниця з барвистою мозаїкою краси, народними переказами, леґендами, столітніми в'язами-пам'ятками природи і багатовіковою духовною спадщиною предків. Усе це живе в його поезії „Невмируще...":

Ярить в опасці з кармазину спадень
І хилить день в морозну грань свій спанок.
Мовчить оголених в'язів серпанок,
Гойдаючи ворон, намерзлих за день.
На сконі день. Рожевий лише спомин
На біль іскряну стріх, у захисток кімнати
Іду, щоб вмерти й знов порфірно воскресати!
За свідка став чубатий димом комин...

З початку 1930-их років творча молодь західньої України, що перебувала під владою Польщі, шукає нових шляхів в житті, творчості, світогляді. Ці пошуки привели Авеніра Коломійця до прокомуністичного журналу „Нові шляхи", що його видавали у Львові на московські гроші Антін Крушельницький і його син Іван в 1929–1932 роках. Родину Крушельницьких „Нові шляхи" завели в московську тюрму народів – СССР, де вони зникли в казематах енкаведистів. Авенір Коломієць був далекогляднішим і не тільки не поїхав до СССР, а й, зневірившись в комуністичній ідеології, відійшов від неї повністю, залишив Варшаву і Львів та оселився в рідній Бережниці.

Хоч він і не став членом підпільної ОУН, проте брав активну участь в громадському житті, національному відродженні рідного Полісся через просвітянську діяльність, творчу працю свого поетичного духу. В його доробку того часу найвагоміші – поема „Дев'ятий вал" (1930), збірка поезій „Провісні кадри" (1932), п'єси „Іменем" (1933), „Єретик" (1936) та інші.

В серпні 1941 року, у Рівному, Степан Скрипник (пізніший Патріярх Мстислав) і Улас Самчук заснували газету „Волинь", в редакційній колеґії, якої перебував Авенір Коломієць. Його твори того часу наповнені великою і щирою любов'ю до свого народу, рідної землі.

Буревії Другої світової війни привели його до таборів „ді-пі"" в Західній Німеччині і Австрії. Будучи вже серйозно хворим, Авенір Коломієць продовжує свою творчу працю українського письменника і журналіста. Наприкінці 1945 року його прізвище було в списку творчого об'єднання українських мистців на еміґрації – Мистецький Український Рух.

Проте невблаганна хвороба бере в свої смертельні обійми видатного сина волинської землі, і 1946 року, в австрійському місті Зальцбурзі, скінчились його земні дороги. Після його смерти залишилась велика творча рукописна спадщина неопублікованих творів, серед яких є поезії, публіцистика та його щоденник. Вони чекають на свого видавця.

Володимир Рожко

НА ДОЗВІЛЛІ

ФІЛАТЕЛІЯ

Козацька слава України

Штемпель першого дня обігу

Видавництво „Марка України" надіслало до „Свободи" поштовий бльок „Козацька Україна", випущений в обіг 18 серпня ц. р. Його автори – В. Таран, О. Харук і С. Харук. Наклад 110 тисяч примірників. На бльоці вміщено чотири марки номіналом 3.50 гривні кожна. До бльоку випущено також подарунковий буклет. Марки розповідають про видатних провідників козацтва Іван Богуна, Івана Підкову, Івана Гонту, Івана Сірка – чотирьох славних Іванів. Іван Богун був одним з найвидатніших діячів часів Богдана Хмельницького, противником угод з Москвою. Поляки розстріляли його у Новгороді–Сіверському. Іван Підкова – козачий отаман і молдавський господар, страчений у Львові в червні 1578 року. Іван Сірко був кошовим отаманом Війська Запорізького, противником Москви, за що і був засланий до Сибіру в 1672 році. Іван Гонта – один з провідників Коліївщини, повстання у 1768 році.

Л. Хм.

Наші квіти – наша радість

2 листопада у „Свободі" було вміщено фотографії квітників, які плекають українці в своїх садибах. Редакція запропонувала читачам надсилати світлини вирощених ними квітів. Сьогодні подаємо фотографії, які надіслали Роман В. Кухар з Вікторії, Кензас.

Ірина Кухар-Річ з доньками і тюльпанами

Аделаїда Кухар в своєму квітнику

„Лис Микита" про УНСоюз і „Свободу"

Продовження з ч. 44

1975

Дорогий друже-Лисе!

Скажи, чому наша преса так кривдить деяких заслужених та визначних українців?.. Ось, наприклад, Василь Авраменко, з нагоди свого 80-річчя мав у „Свободі" своє фото, а 90-літній проф. І. Паливода, – „музейна пам'ятка з Бавнд-Бруку", як його дехто називає, – не діждався такої ласки. Та ж, як пише полковник Ол. Доценко, Іван Паливода був колись найкращим танцюристом в Уряді УНР!

Твій (покищо живий)

читач із Савт Бавнд-Бруку

Шш. пане Редакторе! Мені дуже приємно читати ваший гуморний часопис. Цікаво вас повідомити – і думаю що перекажите читачом – що коли ми мали конференцію на Пенсильвенським Унів. на тему „Політика СССР", то „Свобода" не хотіла помістити в свого часописа. Чому то так? Є на цю поведінку багато причин, але думаю, що на бодучність це не повториться.

З повагою

Петро Дяченко

Холєра на „Свободу"! Ми в нашого часописа містимо і вам поздоровлене пиридиємо!

Редакція Л. М.

В Головній канцелярії УНСоюзу турбуються, чи до союзового хмаросягу не прийдеться добудовувати ще кілька поверхів, якщо бізнес піде так гарно, як про це розписується в „Свободі".

Дорогий Лисе! Прошу виясни, як це могло статися, що в залі, яка має 500 місць, на спонзорованім УККА концерті з нагоди 200-ліття Америки вмістилося 800 осіб, як подала „Свобода", при 1/3 виповненої залі?

1976 рік

Якщо до Української будівлі в Джерзі Сити так далі будуть пхатися банкові фірми з Ню-Йорку, то Головній канцелярії УНСоюзу прийдеться хіба на весну „змуфувати" на Союзівку.

Нас інформують, що поміщене в „Свободі" фото головного касира УНС Уляни Дячук поруч повного тексту 4-го Універсалу не мусить означати, що пані У. Дячук брала особисту участь в проголошенні цього Універсалу.

Тому, що Видавництво „Свобода" в Джерзі Сити дістало минулого року модерні офсетні машини, календар-альманах Українського Народного Союзу на 1976 рік вийшов з друку на пів року пізніше, ніж звичайно.

В Джерзі Сити говорять, що з того часу, коли „Юкрейнієн Віклі" почав появлятися окремим виданням, українсько-мовна „Свобода" стала нереґулярним додатком до англомовного тижневика.

Наступила пропозиція, щоб член Контрольної комісії УНСоюзу о. Іван Ващук, перед кожним засіданням сповідав усіх членів Головного уряду, з головного предсідника Й. Лисогора починаючи.

– Щось таке понаписували в „Свободі" з 21 вересня, що ніяк того не розберу. Чи це правда, що Лесю Українку вибрали міс Союзівкою?..

1977 рік

Свобідна колядка

Нова радість стала, яка не бувала: Ще „Свобода" знов не вийшла, з свята скористала!

Проф. д-р Яр Славутич потелефонував з Греції до редакції „Свободи", що він там мав поєдинок „на писки" з радянським мовознавцем В. Юрковським: „Поєдинок" виграв наш науковець, а програла „Свобода", бо мусіла заплатити рахунок за телефон.

Кажуть, що пані Квітка Стецюк, яка щороку належить „з уряду" до жюрі вибору місСоюзівки, вправді не має права голосу, але на котру дівчине гляне ласкавим оком, та стає міс Союзівки.

Альманах УНС на 1977 рік розв'язує, нарешті, календарну проблему так, що не подає жодного календаря.

З того часу, коли на Союзівці поставлено пам'ятник Лесі Українці, українське патріотичне жіноцтво стає частіше до фотографії під її фігурою, ніж під пам'ятником Тараса Шевченка.

Наш визначний мистець Михайло Мороз так привик малювати гантерські пейзажі, що й тепер, коли він малює краєвиди з Союзівки, в нього переважно виходить Фінішія.

Достойний Лисе! В „Свободі" від 29 березня ц. р. на 1-ій сторінці написано товстим наголовковим друком, що „Відділ УККА в Джерзі Сити пошукує кандидата на голову". На жаль, не подано на яких умовах і куди зголошуватися, тому зголошуюсь на твою адресу. Мої кваліфікації: горілку випиваю; національної бари не маю; власної думки на маю; establishmentу підкоряюсь; визволяти громадян із власного фонду вмію; освіта – середня, тобто посередині. Мої вимоги: секретар мусить вміти читати і писати; касир – покривати витрати навіть з власної кишені; в „Свободі", на першій сторінці, друкуватимуть про мене похвали, як це друкували й про дотеперішнього голову; Централя УККА за мій патріотичний жест нагородить мене Шевченківською грамотою, а далі подбає про теплішу посаду.

З подякою,

Майкл Баран – бум-укаківець

З Монтреалю інформують, що тамошні наші патріоти започаткували пропаґандивну акцію за приєднання провінції Квебеку не до Франції, а до Союзівки. Комітет очолює радна УНС Текля Мороз.

(Далі буде)

LVIV EXPRESS
PARCEL SERVICES

1111 East Elizabeth Ave.
Linden, New Jersey 07036 **(908) 925-0717**

PACKAGES TO UKRAINE

BELORUSSIA • RUSSIA • POLAND • ESTONIA • LATVIA • LITHUANIA • SLOVAKIA

МОРЕМ мінімум 10 фунтів
ЛІТАКОМ 2-3 тижні мін. 10 фунтів
ДОЛЯРИ Пересилка і доставка
ЕЛЕКТРОНІКА 220 V

15 років в бізнесі чесної і добросовісної праці.
Відправляємо і полагоджуємо митні справи.
У зв’язку з розширенням компанія пошукує аґентів до співпраці.
Доставляємо пачки до України, Білорусі, Росії, Польщі, Естонії, Литви, Латвії, Словакії.
Підбираємо пачки з дому безкоштовно.
Пересилка пачок через UPS для клієнтів з інших штатів.

Call Tall Free 1-800-965-7262

---

19 West 21st Street, Linden, NJ 07036
Tel.: (908) 862-4747; (973) 763-8778
Fax: (908) 862-7474

ROXOLANA
International Trade, LTD
e-mail:roxolanaltd@roxolana.com
web:www.roxolana.com

ПАКУНКИ ДО УКРАЇНИ:

МОРЕМ • АВІА
Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуючись нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте безкоштовно: 1-888-725-8665
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталогу.
- Медикаменти на замовлення до України.

** Додаткова оплата за доставу
Існують певні обмеження.*

Roxolana Travel

- У нас можна замовити авіаквитки будь-яких авіакомпаній до більшості европейських країн.
- Візові послуги в Україну (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

Roxolana Money Service

В Україну: **ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ**

$100 - $8	$500 - $25	$900 - $45
$200 - $14	$600 - $30	$1000 - $50
$300 - $18	$700 - $35	$1500 - $75
$400 - $20	$800 - $40	$2000 - $100

Маємо ліцензію на пересилку долярів.
Також пересилаємо в інші країни.
• Достава $10 за кожне замовлення

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний“ з каталогу
вміст пакунку: борошно – 20 ф., гречка – 10 ф., олія – 1 галон, тушонка – 3 ф., салямі – 3 ф., родзинки – 3 ф., дріжджі – 1 ф., кава в зернах – 2 ф., шоколад – 2 плитки.
Ціна $ 99 за 51 ф.

Додаткова оплата за доставу – $10 – Західня Україна; $15 – Східня Україна
Телефонуйте безкоштовно:
1-888-PAKUNOK (1-888-725-8665)

ВИБИРАЮЧИ ПОДАРУНОК РІДНИМ І ЗНАЙОМИМ — ВИБЕРІТЬ “СВОБОДУ”! НАЙСТАРІШИЙ І НАЙБІЛЬШ ШАНОВАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС В ДІЯСПОРІ
Передплата на рік лише 55 дол.

Oblast Memorials
845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ
~ ПАМ’ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ
НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРИТИ ВАШ ПРОЄКТ.

• РІЗНЕ •

СТАНЬ ДОНОРОМ ЯЙЦЕ-КЛІТИНИ
заробиш 8,000.00 дол.

Вік кандидатів
21 – 31 років,
синьоокі, англомовні.
Тел.: (203) 323-1947
E-mail: donors@nefertility.com
nefertility.com

Life begins here
New England Fertility Institute
GAD LAVY. M.D.,F.A.C.O.G.
Stamford, CT •1275 Summer Street
Hamden, CT • 9 Washington Avenue

• ПРАЦЯ •

Потрібна українка для домашньої праці.
Тел.: (908) 782-5451

Потрібна українка для догляду за двома хлопчиками (один у шкільному віці), 6 днів на тиждень.
Тел.: (609) 902-1127

Потрібна україномовна жінка до опіки над старшим мужчиною в Стерлінґ, Вірджінія. Платня за домовленням.
Тел. до Olga Coffey (703) 430- 5952

Потрібна жінка для опіки над старшою особою в околиці Кергонксон, Н.Й.
(703) 757-4630

UKRAINE A CONCISE ENCYCLOPÆDIA
UNIVERSITY OF TORONTO PRESS

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ
універсальне джерело знань про Україну!
Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку бібліотеку, як приватну, так і публічну.

Том 1 .... 75.00 дол. (було 95 дол.)
Том 2 .... 75.00 дол. (було 95 дол.)
За ДВА ТОМИ – 130.00 дол.

Ціни включають пересилку. Замовлення разом з чеком або грошевим переказом надсилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
P.O.Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Мешканці Нью-Джерзі підлягають 6%-му податкові.

ЗМІНА АДРЕСИ

☐ „Свобода“ ☐ „The Ukrainian Weekly“

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС) ....
Ім’я і прізвище ....
Адреса ....
....

НОВА АДРЕСА:

Ім’я і прізвище: ....
Адреса: ....
....
Число телефона: ....

Зголошення присилати до: Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054

На зміну адреси проситься долучити $1.00
Переведення зміни адреси триває 1-2 тижні.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙҐРО - директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytvyn,Manager
NJ Lic. No. 3212
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

Подяка і Спомин

З волі Всевишнього відійшов у вічність 2 травня, 2006 року
наш найдорожчий невіджалуваний Муж-Подруг життя (61 р.), Батько і Дідо

бл. п.

Степан Курилас

син бл.п. о. Василя – колишнього в'язня сов'єтських каральних таборів
(10 років Донбас, Карелія, Мордовія)
і Оленки – доньки бл.п. о. Петра Кордуби – в'язня тих же таборів.

Найсердечнішу подяку складаю Всечеснішим Отцям: деканові-парохові Помісної української католицької церкви Св.Тройці о.Тарасові Лончині; парохові Українського Католицького Національного Собору Пресв. Родини о. Несторові Івасіву; духовному настоятелю Семінарії Св. Йосафата о. Василеві Харукові за відслуження Парастасу. Особливо дякую о. декану за прощання Покійного у вічність і за співчуття родині.

Щиро дякую о. Н. Івасіву, о. В. Харукові, ректорові Семінарії Св. Йосафата о. Робертові Гитченсові, і о. диякону Теофілеві Старухові за відправу похоронної Літургії а особливо о. Івасіву за відпровадження Покійного на місце спочинку та участь у тризні.

Сердечно дякую рідні, приятелям і знайомим за участь у похоронних відправах, а особливо деяким, що прибули з віддалених стейтів США та Канади, щоб вшанувати пам'ять Покійного. Тут же зі зворушенням складаю подяку усім, що пам'ятали про нас висловами співчуття особисто, листовно, телефонічно і електронно: родинам Куриласів, Кордубів, Райковських, Глуховецьких, Мазепи, Олексюків, Литвинів, С. Зеневич, Ліхонь, Кравченюків, Стасюків, Климковичів, Головецьких, Тот, Масюків, А. Мельник, Хруповичів, Сандурських, Когутів, Лотоцьких, Камінських, та приятелям С. Барусевич, Н. Іванчук, О. Процик, Бахам, Баєрам, Яремовичам, Ґілям, Пшикам, Куйдичам, О. Мовчан, Ю. Букаті, Попелям, Олійникам, І. Яросевич, Стахурам, І. Пришляк, і М. Рудик, та в Україні Карповим, Вороновським, Семененчукам, Гороховським, Ґрудзінським.

Я вдячна за теплі слова в пам'ять Покійного під час тризни: Аруні Старух, Остапові Держкові, Теодорові Царикові, Вільмі Курилас і Лідії Шушкевіч.

Зокрема дякую за відвідини хворого і квіти: (в шпиталі) п. А. Ґоґнят і Дж. Ошей, о. Т. дияконові і А. Старухам, а особливо о. Р. Гитченсові та о. В. Харукові за уділення найсвятішої тайни Єлеопомазання; (вдома) Євгенії Добчанській, Христі, Миронові й Дарії Мельникам, Стефі Копко, Ярославі і Яромирові Оришкевичам, Софійці та Рикові Смитам, Маґді і Джоенові Ґарсія, Остапові Держкові, Любі Стасишин з донькою Оленою, Романові та Стівові Куриласам з родинами, Ігореві Мичковському, Лярисі Саламасі, та за багаторазові відвідини і поміч Лідії і Любославові Шушкевічам.

Вдячна знайомим і сусідам за співчуття і квіти: М. і М. Стецям, І. і Л. Мазепам, Стівові Куриласові з родиною, Культурному Фондові Вашінґтонської Групи та клієнтам і українським подругам Ляриси Курилас.

Щиро дякую за Служби Божі в намірені видужання, заупокійні, та у сороковий день: о. др. Борису Ґудзякові, Ректору УКУ у Львові; о. мітратові Володимиру Волощукові і о. Северину Ковалишенові (пожертва Соні Барусевич, Наді Іванчук, Тані Сілецької і Марії Тисовської у Норт Порт, Флориді); о. Ярославу Півторакові та парафіянам з тетою Марійкою Райковською за три Служби Божі під звуки дзвона його фундатора бл. п. Степана у Буцневі, Україна; о. Володимиру Когутові та парафіянам у Добротворі, Україна; братові Василеві з родиною в церкві Св. Богородиці в Брюховичах і в катедрі Св. Юра у Львові; родині Хруповичів у церкві Св. Покрови у Львові; Євгенії Добчанській у церкві Св. Михаїла в Ню Гейвені, Д. і І. Лотоцьким в катедрі Св. Миколая в Торонто, Канада; Богдану Казанівському і Северину Палидовичеві, Андрієві та Ліді Дем'янчукам, Юліянові та Стефі Копкам, Руті й Джанові Федакам, 78-му Відділу СУА у Соборі Пресв. Родини у Вашінґтоні, як рівнож Віль. Курилас, Н. і Дж. Ошей у дотичних монастирях.

Сердечну подяку висловлюю семінаристам Семінарії Св. Йосафата за багаторазові молитви, а братові у Христі, краянові Павлові Мицьові за неодноразову моральну піддержку та спів на всіх похоронних обрядах.

Особливо дякую за співчуття і молитви від Об'єднань Українських та Амерканських Ветеринарних Лікарів; батькам і учням Школи Українознавства ім. Тараса Шевченка; членам та управі вашінґтонського осередку НТШ, членкиням та управі 78-го відділу Союзу Українок і Марійської Дружини при Соборі Пресв. Родини. Колишнім членам вашінґтонської Капели Бандуристів під проводом др. Ігора Масника дякую за жалібне і багатомовне майже необхідне прощання у вічність свого товариша-члена співом "Видиш брате мій."

Бл. п. Степан Курилас народився 6 лютого 1921 р. в Полюхові на Львівщині у великій сім'ї о. Василя і Оленки (з дому Кордуба). Народню школу закінчив у Добротворі, а середню в Львові. Переживши страхіття війни, опинився в Німеччині. Одружився в Нордгавзені з Ольгою Хрупович, учителькою, 29 квітня 1945 р. Їх звінчав о. Богдан Смик, український католицький священник, який щонеділі правив Службу Божу українським 'авслендерам'.
Подружжя переїхало до Ганноверу, де Степан розпочав університетські студії. В 1946 народилися їм двійнята Петро і бл. п. Павло, який помер дволітнім. Під час студій Степан своєчасно був головою студентської громади. Закінчив студії ветеринарної медицини в 1950 р., захистив дисертацію і одержав докторський диплом у Людвіґ Максимілян Університеті в Мюнхені. Прибувши до США в 1951 р. він одержав працю як ветеринарний лікар при Департаменті Сільського Господарства. Молода родина замешкала в Балтіморі, де народилися доньки Оленка і Ляриса. Незадовго, порядком праці перенесено родину до Кентону, Огайо, а згодом до Клівленду.

У 1967 р. Степан прийняв відповідальну адміністративну працю в центральнім б'юрі Департаменту Сільського Господарства у Вашінґтоні. Ця позиція дала йому нагоду подорожувати по різних штатах США та країнах світу. Багаторічний досвід у питаннях санітарних реґулямінів пов'язані з імпортуванням м'яса і продуктів дозволив йому заснувати свою власну фірму. Після переходу на пенсію в 1985 р. далі працював як консультант. В 1996 р. Степан брав участь у плянуванні та відкритті виставки при Українському Посольстві про вклад українців у розвиток американського сільського господарства.

Степан був люблячий і вірний чоловік, батько й дідо. Не забував, що родина в нього на першому місці. Він дуже любив своїх внуків — Ліду, Маркіяна, Павла і Романа — залишивши в них теплі спомини. Він дбав про свою родину і весь час допомагав як міг. Його допомога рідним в Україні є гідним прикладом до наслідування. Він любив Україну. Радів її осягами - перживав невдачі.

Протягом цілого життя Степан допомагав доброчинним установам та організаціям. За його порадою, Фонд ім. Олени та Василя Петрахів, вибрав Фундацію Україна-США адмініструвати фондами призначеними на будову громадського центру та приходства при Церкві Свв. Володимира та Ольги у Старому Добротвору в Україні. Петрахи були жителями с. Добротвора, де своєчасно парохом був батько Степана о. Василь Курилас. В додатку, завдяки його рекомендаціям також призначено $100,000 для Українського Крайового Собору Пресв. Родини та $40,000 для Помісної української католицької церкви Святої Тройці. В 1999 р. Степан став координатором

Проєкту ім. Василя Петраха в Добротворі при Фундації Україна-США і мав честь відкрити новозбудований Громадський Центр в Старому Добротворі.

В українській громаді Вашінґтону майже всі його знали як працьовитого керівника та досвідченого ініціятора з організаторським хистом і рішучістю у виконанні обовязків. Оптимістичної вдачі, він умів заохотити кожного своїм доброзичливим гумором. Степан був активним членом і своєчасно головою місцевого відділу Українського Конґресового Комітету Америки. В 1984 р. з нагоди 20-ліття відкриття пам'ятника Шевченкові в столиці він організував всенародний протестний похід проти русифікації України.

Бл.п. Степан був постійним членом Товариств Українських та Американських Ветеринарних Лікарів і місцевого Осередку Наукового Товариства ім. Шевченка. Дуже доцінював Українську Рідну Школу, любив дітей і часто виступав у ролі Святого Миколая. Обдарований гарним баритоном він часто в церкві співав разом з дяком.

Коли Тато занедужав наші добрі доні з любов'ю чергувалися коло нього. Перебували годинами, розмовляли, оповідали, читали, щоб не відчував, що він вже є поза скобками. Він радо слухав. Фізично не відчував болів, але 'зникав на очах.' Не давав познак — свідомий що мусить нас покинути. Погодився з Божою волею і спокійно 2 травня в год. 8:40 вечора заснув на віки.

Вдячна безмежно нашим зятям, що майже щоденно по синівськи допомагали у всіх потребах і заходах та розважали Тестя. Внуки старалися по своєму уприємнювати Дідусеві години, а позамісцеві телефонічно чи особисто відвідували його з квітами. Син відвідав Тата з нагоди Великодня. Ірка наша невістка, як рідна доня дзвонила, питала про стан здоров'я, переживала з нами, приїжджала, дарувала квіти особливо в день уродин Тестя.

Не можу поминути з щирою вдячністю кузина Маркіяна Стасюка, котрий коротко а так вимовно та правдиво висловився про Степана пересилаючи співчуття: "Степан був характерний своїм добролюбством, не тільки словом, але не в меншій мірі, моральною та матеріяльною допомогою, як в родині так і в суспільному житті. Він персоніфікував "якір," до якого можна було завжди приякорити човно в розбурханому морі життя, якого події кидають на всі сторони."

Вельмишановним Жертводавцям сердечно дякую за грошеві пожертви в пам'ять Покійного:

на Дзвіницю Українського Католицького Національного Собору Пресв. Родини:

$1,000.00: Інна Мостович і Юрій Дейчаківський
$250.00: Ольга Курилас
$200.00: Роман Буката, Оленка і Юрій Добчанські, Ляриса Курилас і Стів Ланн
$150.00: Софійка і Ричард Смит
$100.00: Христина Луцик і Богдан Балко, Ірена Яросевич і Олександер Бураковський, Марійка Юрах і Віталій Ґарбер, Ольга і Богдан Дем'янчуки, Остап Держко, Зенон Держко, Алмудена і Брус Кострескі, Ляриса Кортней, Вільма і Роман Куриласи, Христина і Мирон Мельники, Аріяна і Ігор Масюки, Віра і Юрій Попелі, Люба і Нестор Пилипці, Ліда і Евген Яросевичі, похресниця Ірена і Марко Хухри
$75.00: Люба і Оленка Стасишин, Джейн Трейсі
$70.00: Тереса Царик
$50.00: Іванка Бартошик, Маріян Бартошик, Аріядна Лапичак-Бах, Людвиґ Бах, Марта і Нестор Базарки, Леся і Андрій Бігуни, Тамара і Ігор Вітковицькі, Марта Яросевич і Стів Голдер, Аліс і Стефан Ґоґнят, Орися і Орест Дацькові, Мирослава і Богдан Демчишини, Стефанія і Юліян Копко, Ірена Кордуба, Оксана і Петро Кордуби, Михайло Ковалисько, Наталія Ліхонь, Марія Ліщак, Александра Луцик, Віра Макар і Марія Черні, Оксана і Юрій Нестерчуки, Христина і Орест Пацславські, Тереса Северов, Марійка і Роман Сербини, Христина Соневицька, Тетяна Терлецька, Рут і Джан Федаки, Мирослава і Богдан Футеї, Марта Богачевська і Ростислав Хом'яки, Меріан і Лонґен Чучмани, Мері і Пол Яриші
$30.00: Дарія і Ярослав Мелехи, Зеновія Хома і Норман Томпсон
$25.00: Орест Дейчаківський
$20.00: Анна Ґоґнят, Богдан Казанівський, Михайлина Слота, Стефан Слота
РАЗОМ $5,385.00

на Український Католицький Університет у Львові:

$100.00: Анна і Петро Баєрі, Тереса Бень, Богданна Ґелета, Євгенія Добчанська, Ірена Курилас, Ліда і Маркіян Стасюки, Марта і Маріян Стасюки, Оксана і Андрій Сороковські
$50.00: Христина Луцик і Богдан Балко, Неоніля і Володимир Іваськові, Марта Коломиєць, Марія Ліщак, Александра Луцик, Христина і Мирон Мельники, Петро Пшик, Ірена і Микола Ставничі
$25.00: Теодор Царик
РАЗОМ $1,225.00

на Фундацію Україна-США:

$150.00: Ніна і Іван Куйдичі
$100.00: Леся Балтарович, Оленка і Юрій Добчанські, Оксана і Андрій Глуховецькі, Марта Перейма, Софія і Кальман Тот
$60.00: Христина, Ігор та Віра Вітовичі
$50.00: Віра і Богдан Андрушкові, Софія Барусевич, Бет Бейкер, Іван Кордуба, Оксана Кордуба, Павла і Іван Куні, Марта і Ричард Леґецкис, Христина Луцик і Богдан Балко, Ненсі і Володимир Литвини, Марта і Андрій Мостовичі, Ольга Процик, Віра Шершень
$25.00: Александра Луцик, Галина і Стефан Максимюки, Теодор Царик.
РАЗОМ $1,335.00

Додаткові пожертви:
Похресниця Дарія і Петро Басалики зложили даток $100 на Український Музей в Ню Йорку,
78-ий Відділ СУА зложив $30 на пресфонд "Нашого Життя."

Нехай Милосердний Господь винагородить Вас усіх своїми ласками.

Дружина покійного Степана жертвує в пам'ять Мужа по $100 на потреби: Школи Українознавства ім. Тараса Шевченка у Вашінґтоні, Марійської Дружини при Соборі Пресв. Родини у Вашінґтоні, 78 Відділу СУА у Вашінґтоні, Осередку НТШ у Вашінґтоні, Української Католицької Семінарії ім. Св. Йосафата у Вашінґтоні, Помісної Української Католицької Церкви Св. Тройці, Українського Католицького Собору Воскресіння Христового у Києві.

У безмежному смутку
Ольга Курилас

З глибоким смутком ділимось сумною вісткою з рідними, приятелями та знайомими, що 25 жовтня 2006 року після тяжкої недуги, відійшла у вічність на 70 році життя, у своїй хаті о год. 7-ій веч. у середу в присутності чоловіка і дочки

НІНА БИЛЕНЬ

(дівоче ГОЛОВЕШКО)

ПОХОРОН покійної Ніни Билень і похоронне Богослужіння відбулося 4 листопада 2006 року в одній великій американській церкві. Проповідували на двох мовах по-англійськи і по-українськи. Проповідь по-англійськи сказав пастор Rob Bukowski, а по-українськоки сказав слово диякон Петро Іванов, опісля співав чоловічий хор Української Баптистської Церкви. Також сказала про свою бабу внучка Лариса та син Петро Билень, а також слово сказала про життя Ніни Лідія Соколовська. Кінцеве слово сказав пастор Української Баптистської Церкви Алeксандер Калінін. Пастор Калінін проповідував про вічне життя у Господі, через віру в Ісуса Христа як особистого Спасителя. Соло співав по-англійськи (Shawn Clarke). Після Богослужіння молитвою закінчив пастор Алeксандер Калінін і тіло покійної Ніни відвезено на цвинтар Елмвуд, а відтак усі були запрошені на обід до одного ресторану.

Покійна Ніна Билень залишила на тій землі:

чоловіка – ЯРОСЛАВА БИЛЕНЯ
сина – ПЕТРА і невістку ЛІЛУ
внука – ПАВЛА
дочку – ЛІДУ
внука – АНДРІЯ
внучку – ЛАРИСУ
рідну сестру – ГАЛЮ з чоловіком МИХАЙЛОМ СКРОБАЧ та їхніми дітьми ВІКТОРОМ з дружиною і сином ВІРУ з чоловіком і дочкою
рідного брата – ВАСИЛЯ і КРИСТИНУ ГОЛОВЕШКО
сваху – КАТЕРИНУ БЕРЕЗУ
та велику родину в Ню-Джерзі:
– МИКОЛУ і ГАЛЮ ШЕВЧУКІВ та їхніх дітей,
– МИКОЛУ і ОЛЮ ДЕРЕКІВ та їхніх дітей,
– ВАСИЛЯ і ЛЕСЮ ДЕРЕКІВ та їхніх дітей і їхнього тата ІГОРЯ ДЕРЕКУ

і велику родину в Україні та багато друзів, братів і сестер по вірі у Господа Ісуса Христа в Америці і Канаді й Україні.

Вічна Їй пам'ять!

Блаженні ті , що умирають у Господі. Об'явлення 14:13.

Чоловік – ЯРОСЛАВ

З глибоким болем і смутком повідомляємо, що в середу, 15 листопада 2006 р. по короткій, але тяжкій хворобі відійшов у вічність на 83-му році життя

СВ. П.

ФЕДІР ФЕДОРЕНКО

(1924 – 2006)

Громадсько-політичний діяч, один з основоположників церкви і довголітній голова української православної церкви св. Покрови в Рочестері, Н.Й.

ПАНАХИДА відбулася 18 листопада 2006 р. в похоронному заведенні Чаріса в Рочестері.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в українській православній церкві св. Вознесіння в Кліфтоні, Н. Дж., а відтак був похований на православному цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

У глибокому смутку залишилися:

син – ФЕДІР
доньки – ОЛЯ
– ЛОРА
брат – ЄВГЕН з дружиною
онуки – КЕЙТЛІН
– ДЖЕСІКА
племінники – ОКСАНА з дітьми
– ВАСИЛЬ
– ТАРАС з родиною

та ближча і дальша родина в Америці й Україні.

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНО ДЕРЖАВНИЙ СОЮЗ В АМЕРИЦІ з глибоким жалем і смутком повідомляє, що 3 листопада 2006 р. відійшов у вічність

СВ. П.

професор

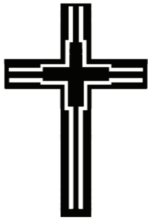
ІВАН САМІЙЛЕНКО

голова централі УНДС та останній прем'єр-міністер Української Народної Республіки в екзилі.
У 1992 р. відбув першу історичну подорож прем'єр-міністра УНР в Україну після виходу уряду на еміґрацію.

Родині і прихильникам складаємо наші глибокі співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

Централя УНДС в Америці

З болем серця повідомляємо, що 14 листопада 2006 р. відійшла у Божу вічність

СВ. П.

СТЕФАНІЯ ШКЛЯР

з дому БАГРІЙ

нар. 1923 р. в м. Копичинці, Тернопільщина, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 18 листопада 2006 р. в українській католицькій церкві Пресвятої Богородиці в м. Судбури, Онтаріо, Канада, а відтак на місцевому цвинтарі.

У смутку залишилися:

донька – ІРЕНА з мужем ДЖИМОМ МкАУЛЕЙ
внуки – АДАМ і АДРІЯН МкАУЛЕЙ
син – ЕВГЕН з дружиною ДИЙМЕЛ
сестра – ОЛЕНА УБЕРНА в Україні

Вічна Їй пам'ять!

У ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У БОЖУ ВІЧНІСТЬ

2 грудня 2005 р. нашого найдорожчого і незабутнього

МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ, ВУЙЦЯ і СТРИЙКА

СВ . П.

ВОЛОДИМИРА ВОРОХА

буде відправлена

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

у суботу, 2 грудня 2006 р. о год. 6-ій веч.
в церкві св. Юра в Ню-Йорку.

Про молитви за спокій душі Покійного просять:

дружина – МАРІЯ
донька – ЗВЕНИСЛАВА з донею
син – ЛЮБОМИР з дітьми.

Невіджалувана Втрата і Вічна Вдячність

Минуло вже майже вісім років від часу,
коли ми прощали нашого
МУЖА, ТАТА і ДІДУСЯ.

Рана досі не загоїлася і пам'ять
про вияв любови та пошани

св. п. ОСИПОВІ ДЛЯБОЗІ

завжди буде з нами.

Хочу подякувати отцям Української Католицької Церкви Чесного Хреста в Асторії, Н.Й., за співчутливе переведення похоронних обрядів – отцеві Христофорові Войтині, отцеві Бернарду Панчуку та отцеві Пилипові Сандрукові. Ми вдячні Отцю Христофору за відвідини нашого тата дома і його останнє Єлеопомазання хворого і душевну підтримку, а також о. Дияконові Малаховському за принесення Найсвятіших Тайн. Лише завдяки їх допомозі Покійний, вже знівечений важкою хворобою, зміг прийняти Святе Причастя, лише притулившись губами до Чаші.

Дякую хористам церкви Чесного Хреста під диригентурою п. Андрія Стасіва, які так численно прийшли провести своїм прекрасним співом в останню путь свого довголітнього диригента і друга.

Хочу подякувати п. Ярославу Кулиничу за його фотографії з похоронних відправ, а також усім, хто виголосив прощальні слова, і родині, знайомим та всім людям, які так численно прийшли попрощати Осипа.

Для нас це було великим виявом любови до ближнього, який ми ніколи не забудемо.

Дружина Ярослава Длябога з дітьми та внуками.

Головний Уряд
Українського Народного Союзу
висловлює найщиріші співчуття
доньці пані Ірені
з чоловіком Валерієм Лавриком,
родині та всій українській громаді
з приводу відходу у вічність

бл. п.
Архиєпископа
Стефана Біляка

Ієрарха Української Православної Церкви Київського Патріярхату
в США і Канаді.

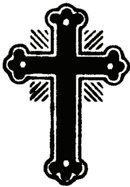
Високопреосвященний Стефан відійшов у вічність
10 листопада 2006 р. на 89-му році життя.

Архиєпископ Стефан був довголітнім членом Контрольної Комісії УНС
(1978 – 1990 рр.). Від 1994 року став почесним
членом Головного Уряду УНС.

Екзекутивний Комітет від імені всього уряду і членства Українського
Народного Союзу з великою пошаною відзначають Його відданість
нашій найстаршій братській установі.

Нехай гостинна американська земля буде Йому легкою!

Вічна Йому пам'ять!

З невимовним болем у наших серцях повідомляємо, що 25 жовтня 2006 р.
на 83-му році свого життя відійшла від нас наша найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА і БАБЦЯ

св. п.
МАРІЯ ЛІТОШ
з дому ОЛІЯРНИК

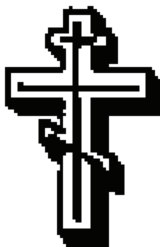
нар. 14 січня 1924 р. в селі Глинна-Наварія.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 31 жовтня в церкві св. Марії Покровительки у Бронксі, Н.Й., а опісля на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу, Н.Й.

Залишені у смутку:

муж	– ЄВГЕН
син	– АНДРІЙ з дружиною ЯРОЮ
внук	– ІВАН
донька	– ІРЕНА

Вічна Їй пам'ять!

Вікаріят Української Православної Церкви
Київського Патріярхату в США і Канаді
з сумом повідомляє про упокоєння в Бозі

Високопреосвященного
Стефана
(в миру Степана Біляка)

Архиєпископа Бориспільського вікарія парафій Київського
Патріярхату в США і Канаді.

Блаженної пам'яти Владика Стефан народився у Карпатському краю, упокоївся 10 листопада 2006 р. на 89 році життя.

Бл. п. Владика служив понад 60 років Богові як настоятель в Німеччині і США, в 1981–82 роках був головою Консисторії УПЦ в США, був довголітнім членом Ревізійної комісії УНСоюзу.

Останні роки свого життя присвятив розбудові Київського Патріярхату в США.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа Вікаріяту висловлює глибоке співчуття
доньці Покійного пані Ірині з чоловіком Валерієм Лаврик
та всім родичам .

Управа Вікаріяту

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*